ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτική:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι: Ἐτησία Σελ. 12 — Ἑξάμηνος » 6

ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι: Ἐτησία Σελ. 14 — Ἑξάμηνος » 8

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 3.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
Τῆι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ Α' (ΙΑ') ΑΡΙΘ. 2 (637)
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),
τῇ 30ῇ Ἀπριλίου 1919.

ΑΝΕΞΗΓΗΤΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ Κου ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐν τῷ ὑπομνήματί του πρὸς τὸ Συμβούλιον τῶν Δέκα ποιεῖται ἐξομολογήσεις αἵτινες χαρακτηρίζουσιν ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πολιτικὴν ἐνέργειαν τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ περὶ τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν καὶ τὴν ὀλιγοπιστίαν του πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν.

Ὁμολογεῖ οὗτος ἐν τῷ ὑπομνήματί του ὅτι ἐθυσίαζεν ἓν ἑκατομμύριον Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ μετὰ τῆς Θρᾴκης καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας ἵνα διευκολύνῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὴν συγκρότησιν τοῦ Βαλκανικοῦ Συνδέσμου, καὶ τοῦτο πρὸ τοῦ κατὰ τῶν Βουλγάρων πολέμου Σερβίας καὶ Ἑλλάδος.

Ἐὰν ὁ Βαλκανικὸς Σύνδεσμος συνεκροτεῖτο ὑπὸ τὰς περιστάσεις ἐκείνας, ὅτε ἡ Βουλγαρία ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου ὡς ἡ κυρίως νικήτρια τῆς Τουρκίας, ἡ δὲ Ἑλλὰς καὶ ἡ Σερβία μετὰ τοῦ Μαυροβουνίου ὡς ἁπλοῖ δορυφόροι αὐτῆς, θὰ ἀνεδείκνυτο ἡ Βουλγαρία ἡγεμὼν τοῦ Συνδέσμου τούτου καὶ ἐνδεδειγμένη κληρονόμος ἐπὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφοῦ μάλιστα ἐφράσσετο πᾶσα διὰ ξηρᾶς ὁδὸς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς βασιλευούσης, καὶ αἱ ἐθνικαὶ βλέψεις περὶ τῆς παλινορθώσεως τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας θὰ διελύοντο ὡς ὄνειρον νυκτὸς ἐαρινῆς —καὶ ἀτυχῶς μετὰ πολλῶν ξένων ὑπῆρξαν καὶ Ἕλληνες ἢ Ἑλληνόφωνοι χλευάζοντες καὶ εἰρωνευόμενοι τὴν Μεγάλην ἰδέαν.

Ὁ πολὺς στρατηγὸς καὶ διπλωμάτης Ῥῶσος Ἰγνάτιεφ, ὁ φανατικώτερος πανσλαυιστής, μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς Συνθήκης τοῦ Ἁγ. Στεφάνου, δημιουργούσης μεγάλην Βουλγαρίαν μέχρι τοῦ Αἰγαίου ἐκτεινομένην, ἐπεῖπεν: «Οἱ Ἕλληνες σώρα θὰ ὑπάγωσι κολυμβῶντες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.»

Τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ἑλλάδος διηύθυνεν εὐτυχῶς καὶ τότε δύναμις ἀνωτέρα, καὶ ἡ Βουλγαρία προὐκάλεσε καθ' ἑαυτῆς διὰ προδοτικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν Συμμάχων της τὸν πόλεμον αὐτῶν καθ' ἑαυτῆς, καθ' ὃν ὑπέστη πανωλεθρίαν.

Ὁ κ. Βενιζέλος φαίνεται ὅτι καὶ μετὰ τὸν νικηφόρον κατὰ τῆς Βουλγαρίας πόλεμον δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη μετ' αἰσιοδοξίας καὶ διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου ἄφινε πάλιν τὴν Βουλγαρίαν νὰ ἐκτείνηται μέχρι τοῦ Αἰγαίου καὶ νὰ φράττῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Δυνατόν τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν ἦτο ὁ κ. Βενιζέλος τόσον κύριος τῶν πραγμάτων ὥστε ν' ἀπομακρύνῃ τὴν Βουλγαρίαν ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου, ἥτις εἶχε κραταιοὺς προστάτας ἐν Ἀγγλίᾳ οὐ μόνον τὸ Βαλκαν. κομιτᾶτον τῶν ἀδελφῶν Πόξτων ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπὸ τὸν Ἐδ. Γκρέϋ.

Ἐντεῦθεν, ὁ ἴδιος ἐξομολογεῖται πάλιν ἐν τῷ ὑπομνήματί του ὅτι μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς εἰρήνης τοῦ Βουκουρεστίου ἡ Βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἐζήτησεν ὡς χάριν παρὰ τῆς Ἑλλην. κυβερνήσεως ἥτοι παρὰ τοῦ κ. Βενιζέλου, ἵνα παρατείνῃ οὗτος τὴν στρατιωτικὴν κατοχὴν τῆς Ἀνατ. Θρᾴκης ἐπὶ ἕνα μῆνα, μεχρισοῦ συγκροτήσῃ σῶμα στρατιωτικὸν ἰσχυρὸν πρὸς ἀνακατάληψιν αὐτῆς καὶ ἀπόκρουσιν πιθανῆς προελάσεως τῶν Τούρκων εἰς αὐτήν, οἵτινες εἶχον ἀνακαταλάβῃ ἀπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ τὴν Ἀνατ. Θρᾴκην. Ὁ κ. Βενιζέλος, παραδόξως, συνήνεσε καὶ παρέτεινε τὴν κατοχήν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν του, διαφυλάττων αὐτὴν ὡς παρακαταθήκην ὑπὲρ τῆς συμπαθεστάτης Βουλγαρίας. Παρῆλθεν ὁ μὴν καὶ ἡ Βουλγαρία μὴ δυνηθεῖσα νὰ συγκροτήσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα στρατὸν ἐζήτησε νέαν παράτασιν τῆς Ἑλλ. κατοχῆς τῆς Ἀνατ. Θρᾴκης, μεχρισοῦ τέλος ἠδυνήθη νὰ καταλάβῃ αὐτὴν ἀσφαλῶς.

Ἡ πολιτικὴ αὕτη τοῦ κ. Βενιζέλου ἔναντι τῆς Βουλγαρίας εἶναι ἀνεξήγητος καθ' ἣν ἐπιμένῃ ἵνα ἡ Βουλγαρία ἐκτείνηται μέχρι τοῦ Αἰγαίου, ὥστε οἱ Ἕλληνες κολυμβῶντες μόνον νὰ μεταβαίνωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, κατὰ τὴν χαριέστατον ἔκφρασιν τοῦ Ἰγνάτιεφ. Καὶ ὁ κοινότερος Ἑλληνικὸς νοῦς ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ ἐπέκτασις τῆς Βουλγαρίας μέχρι τοῦ Αἰγαίου ἐσήμαινεν αἰώνιον φραγμὸν μεταξὺ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις ὑπῆρξε πάντοτε, ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρχῃ τὸ ποθεινότατον τέρμα τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν ἡμῶν. Χώρα χριστιανικὴ ἡ Βουλγαρία καὶ πεπολιτισμένη, ὡς ἐθεωρεῖτο τότε, θὰ ἐπροστατεύετο ὑπὸ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀγρύπνων πάντοτε φίλων αὐτῆς κατὰ πάσης περικοπῆς τῆς ἐπικρατείας αὐτῆς. Κατὰ τῆς δυσαρέστου καὶ ἐθνικῶς ἐπιζημιωτάτης ταύτης περιπτώσεως παρεσχέθη εἰς τὸν κ. Βενιζέλον ἀδόκητος καὶ θεόσδοτος εὐκαιρία, ὅπως ἀποκατασταθῇ πάλιν ἄμεσος ἐπαφὴ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τοῦτο ἐξυπηρέτει σπουδαίως τὰ Ἑλληνικὰ ἰδεώδη, διότι ἡ Τουρκία ἦτο πάντοτε ὁ μέγας ἀσθενὴς καὶ καταδεδικασμένη τάχιον ἢ βράδιον εἰς διαμελισμόν, παρεῖχε δὲ τὴν πιθανότητα τῆς κληρονομίας εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους αὐτῆς, τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἡ ἀσφαλὴς καὶ σύντομος ὁδὸς πρὸς τὴν κληρονομικὴν ταύτην διήκει διὰ τῆς μεσημβρινῆς Θρᾴκης.

Διατί λοιπόν, ὁ κ. Βενιζέλος μετὰ τόσης ἐπιμονῆς ἔφραττε τὴν ὁδὸν ταύτην; Μετὰ τὸν πρῶτον Βαλκανικὸν πόλεμον ὁ κ. Βενιζέλος ἄφινε καὶ Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἐθυσίαζεν εἰς αὐτὴν ἓν ὅλον ἑκατομμύριον Ἑλλήνων καὶ μετ' αὐτῶν ὅλα τὰ προαιώνια καὶ ἀκολουθητὰ ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διακηρύττων ἀπ' αὐτοῦ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ὅτι «δὲν ἤθελε τὴν Θρᾴκην καὶ ἂν τῷ ἔδιδον αὐτήν». Εὐτυχῶς ἡ κατακτητικὴ βουλιμία τῆς Βουλγαρίας ἤγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν προδοτικὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν Συμμάχων αὐτῆς καὶ ὅτε μετὰ τὸν ὀλέθριον δι' αὐτὴν πόλεμον συνετρίβη αὕτη καὶ τὸ σχέδιον τοῦ Βαλκανικοῦ Συνδέσμου ἀπεδείχθη χίμαιρα, καὶ τότε ἐπέμενεν ὁ κ. Βενιζέλος ἵνα ἡ Θρᾴκη παραμείνῃ εἰς χεῖρας τῶν Βουλγάρων ἐπὶ θυσίᾳ τῶν Ἑλληνικῶν ἰδεωδῶν.

Ἡ ἀνασκόπησις τῆς ὅλης ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ κ. Βενιζέλου ἀπὸ τῆς ἀνόδου του τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἐν Ἑλλάδι προδίδει τὴν ὀλιγοπιστίαν του πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη τῆς φυλῆς μας καὶ πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτῆς τῆς Βουλῆς διέφυγον αὐτὸν ἐκφράσεις καταγγέλλουσαι τὴν ἐνδόμυχον αὐτοῦ δυσπιστίαν πρὸς τὴν Μεγάλην Ἰδέαν, ὥστε νὰ θέλῃ τὴν Ἑλλάδα νησιωτικὴν καὶ ἐστρογγυλωμένην ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς περιοχῆς μετὰ τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἐπ' αὐτῆς.

Ἐὰν τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν πράγματα ἐχώρησαν τόσον αἰσια καὶ χαρμόσυνα, ἐχώρησαν οὕτω παρὰ πάντα ἀνθρώπινον λογισμὸν καὶ ἐναντίον ἔτι τούτου. Οὐδεμία μεγαλοφυὴς πολιτικὴ προεῖδε καὶ ἐπεδίωξε τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἀποκατάστασιν ὁλοκλήρους τῆς Πολωνίας, ὁλοκλήρου τῆς Βοημίας καὶ τῆς Νοτιοσλαυίας εἰς κράτη ἐλεύθερα καὶ ἀνεξάρτητα, καὶ θὰ ἦτο τερατώδες ἂν ὑπὸ τόσον πρωτοφανῶς εὐτυχεῖς περιστάσεις παρέμενον ἀκόμη ἀλύτρωτοι χῶραι Ἑλληνικαί, ἐνῷ τὸ πολυπαθέστατον Ἀρμενικὸν ἔθνος ἀπελευθεροῦται ἐντὸς εὐρυτάτων ὁρίων καὶ οἱ πολύπλαγκτοι Ἑβραῖοι ἐπανευρίσκουσι τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας.

Ἂς εὐλογῶμεν ὅθεν τὴν ὑπερτάτην ἠθικὴν δύναμιν τὴν ἰθύνουσαν καὶ διέπουσαν τὰ ἀνθρώπινα μετὰ τοῦ κόσμου σύμπαντος καὶ ἐπωφελούμενοι πλήρως τὴν εὐδοκίαν αὐτῆς καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἂς παύσωμεν καίοντες εὐτελῆ καὶ ταπεινὰ θυμιάματα προσωπικὰ καὶ ἂς ἐγείρωμεν ὑψηλὸν καὶ πάγκαλλον ναὸν καὶ βωμὸν εἰς τὴν Ἡνωμένην ἑνότητα καὶ τὸ ἐθνικὸν μεγαλεῖον τῆς φυλῆς ἡμῶν ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς Θείας Προνοίας.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἐν τῷ προηγηθέντι φύλλῳ ἐδημοσιεύσαμεν τὰς δύο Αὐστρο-βουλγαρικὰς μυστικὰς συνθήκας τοῦ 1914 καὶ 1915. Παρόμοιαι συνθῆκαι εἶχον συνομολογηθῇ καὶ μεταξὺ Γερμανίας καὶ Βουλγαρίας.

Παρὰ πόδας δημοσιεύομεν ἤδη ἐν μεταφράσει τὸ κείμενον τῆς στρατιωτικῆς συμβάσεως μεταξὺ Γερμανίας, Αὐστρουγγαρίας καὶ Βουλγαρίας ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ τοῦ Πλέσς, ἕδρᾳ τοῦ μεγάλου γερμανικοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου. Τὸ πρωτότυπον εἶνε γεγραμμένον γερμανιστί.

Σύμβασις στρατιωτικὴ μεταξὺ Γερμανίας, Αὐστρουγγαρίας καὶ Βουλγαρίας.

Ι.—Τὰ τρία μεγάλα συμβαλλόμενα Ἀρχηγεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ ἐνεργήσωσιν ἐκ συμφώνου κατὰ τῆς Σερβίας. Ἡ Γερμανία καὶ ἡ Αὐστρουγγαρία θὰ βαλίσωσιν ἐπὶ τὰ Σερβικὰ σύνορα ἐντὸς τριάκοντα καὶ ἡ Βουλγαρία ἐντὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς παρούσης συμβάσεως μετὰ ἐνόπλων δυνάμεων ἀνερχομένων διὰ τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Αὐστρουγγαρίαν εἰς 6 μεραρχίας πεζικοῦ τοὐλάχιστον, τῶν μεραρχιῶν συνεπαγομένων ἁπάσας τὰς συνήθεις βοηθητικὰς ὑπηρεσίας.

ΙΙ.—Ὁ ἀρχιστράτηγος Μάκκενσεν θ' ἀναλάβῃ τὴν ἀνωτάτην ἀρχηγίαν πασῶν τῶν μνημονευθεισῶν δυνάμεων ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ καὶ θὰ ἔχῃ ὡς ἀποστολήν:

«Νὰ πολεμήσῃ τὸν σερβικὸν στρατὸν εἰς ὃ μέρος θὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτοῦ, νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ ὡς τάχιστα τὴν ἕνωσιν διὰ ξηρᾶς μεταξὺ Οὐγγαρίας καὶ Βουλγαρίας.

ΙΙΙ.—Αἱ διαταγαὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου Φὸν Μάκενσεν θὰ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ ἄνευ ὅρων δι' ὅλα τὰ ὑπὸ τὰς διαταγάς του στρατεύματα. Ἔχει ὡσαύτως, τὸ δικαίωμα οὗτος νὰ διατάττῃ πάσας τὰς μετατοπίσεις στρατευμάτων ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς εἰς χορήσεως ὡς καὶ νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀφοῦ διαρρεύσωσιν ἄπαξ αἱ προθεσμίαι αἱ προβλεπόμεναι ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, ὑπολογιζομένου ὁπωσδήποτε αὐστηρῶς τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ βουλγαρικαὶ μεραρχίαι δὲν θὰ διατάσσωνται εἰμὴ τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν Γερμανικῶν καὶ τῶν Αὐστρουγγρικῶν ἐπιχειρήσεων.

Τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατάρχου φὸν Μάκενσεν θὰ περιλαμβάνῃ τοὐλάχιστον ἕνα ἀνώτερον ἀξιωματικὸν αὐστροῦγγρον καὶ ἕνα βούλγαρον, οἵτινες δὲν θὰ εἶναι ἁπλῶς προσκεκολλημένοι εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τοῦτο, ἀλλὰ θὰ ἐκπληρῶσιν ἐν αὐτῷ τὰς λειτουργίας συνεργατῶν ἐν κανονικῇ ὑπηρεσίᾳ.

ΙΥ. Ἡ ἀνωτάτη γερμανικὴ ἀρχηγία ὑποχρεοῦται, ἅμ' ὡς ἀνοιγῇ ἡ ὁδὸς εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει θὰ τὸ ἐπεθύμει αὐτή, νὰ ἀποστείλῃ ἀπόσπασμα τοῦ στρατοῦ αὐτῆς εἰς Πύργον καὶ Βάρναν, ἀνερχόμενον εἰς μίαν μεικτὴν ταξιαρχίαν πεζικοῦ τοὐλάχιστον καὶ νὰ φρυῇ ἐκεῖ, καθόσον ταῦτο εἶνε δυνατόν, γερμανικὰ ὑποβρύχια. Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις θὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ καταλύματος τῶν στρατευμάτων τούτων, ὁ ἐπισιτισμὸς δὲ αὐτῶν θὰ ἐξασφαλισθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου γερμανικοῦ ἀρχηγείου.

Υ.—Τὸ ἀνώτατον γερμανικὸν ἀρχηγεῖον ὑποχρεοῦται, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Βουλγαρία ἐπεθύμει τοῦτο, νὰ μετέλθῃ τὴν ἐπιρροήν του παρὰ τῷ ἀνωτάτῳ Τουρκικῷ Ἀρχηγείῳ ὅπως διατηρῇ ἑτοίμους δυνάμεις ἱκανὰς πρὸς προστασίαν τοῦ Δεδεαγὰτς κατὰ πάσης ἀποπείρας ἀποβάσεως· ἐν περιπτώσει κοινῆς ἐνεργείας μετὰ τῶν Βουλγαρικῶν στρατευμάτων, αἱ τουρκικαὶ αὗται δυνάμεις θὰ ἐτίθεντο ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ βουλγαρικοῦ ἀρχηγείου. Αἱ ἁρμόδιοι οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ τῶν δύο Κρατῶν θὰ συμφωνήσωσι περὶ τῶν λεπτομερειῶν.

VII.—Ἡ Γερμανία δηλοῖ ὅτι εἶνε ἑτοίμη νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν Βουλγαρίαν πολεμικὸν ὑλικὸν παντὸς εἴδους ἐν ᾧ μέτρῳ θὰ ἐπιτρέπωσιν αἱ δυνάμεις αὐτῆς. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ θὰ ἀποφασίζῃ τελικῶς ἐν ᾗ περιπτώσει δ ἴστάμεναι γνῶμαι ἠγείρονται ἐν τούτῳ.

VIII.—Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συνομολογήσεως τῆς παρούσης συμβάσεως πάντα τὰ συμβαλλόμενα Κράτη ὀφείλουσι νὰ θεωρῶσι πάντα ἐχθρόν, ὅστις θὰ προσέβαλλε τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, ὡς κοινὸν ἀντίπαλον καὶ νὰ συμπεριφέρωνται συμφώνως. Ἐξ ἄλλου ἡ Βουλγαρία ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ οὐδετερότητα ἔναντι τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Ἑλλάδος μέχρι τέλους τῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τῆς Σερβίας, ἐὰν τὰ Κράτη ταῦτα δώσωσι καὶ αὐτὰ τὴν διαβεβαίωσιν:

Ὅτι δὲν θὰ κινητοποιήσωσι, θὰ μείνωσιν οὐδέτερα, καὶ νὰ μὴ καταλάβωσι στρατιωτικῶς τὰς Σερβικὰς χώρας.

IX.—Ἡ Βουλγαρία ὑποχρεοῦται νὰ κινητοποιήσῃ τὸ βραδύτερον 15 ἡμέρας μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως τὰς τέσσαρας μεραρχίας, μνημονευομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 1, καὶ νὰ θέσῃ αὐτὰς εἰς κίνησιν κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε νὰ εὑρίσκωνται τὸ βραδύτερον τὴν τριακοστὴν πέμπτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ταύτης εἰς τὰ σερβικὰ σύνορα μετὰ δυνάμεων ἀνερχομένων εἰς μίαν τοὐλάχιστον μεραρχίαν, ὡσαύτως τὸ βραδύτερον τὴν 35ην ἡμέραν ἀπὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως ταύτης, καὶ νὰ καταλάβωσι τὴν Μακεδονίαν.

Χ.—Τὸ δικαίωμα προσχωρήσεως εἰς τὴν σύμβασιν ταύτην ἐπιφυλάσσεται πλήρες εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἡ ἀνωτάτη γερμανικὴ διοίκησις θὰ συνάψῃ ἄνευ βραδύτητος συνεννοήσεις μετ' αὐτῆς περὶ τούτου. Καθὰ γενόμενα ἤδη διαβήματα, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Τουρκία δὲν εἶναι ἀποφασισμένη, ἐν ᾗ περιπτώσει θὰ ἐπιθύμει τοῦτο ἡ Βουλγαρία, νὰ δανείσῃ πρὸς αὐτὴν τὴν στρατιωτικὴν ταύτην συνδρομὴν ἐναντίον οἱουδήποτε ἐχθροῦ καὶ νὰ θέσῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ βουλγαρικοῦ ἀρχηγείου τὰ διατιθέμενα πρὸς τοῦτο στρατεύματα.

XI.—Ἡ Βουλγαρία ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτρέψῃ πλήρη ἐλευθερίαν κυκλοφορίας ὑλικοῦ καὶ στρατευμάτων προερχομένων ἐκ Γερμανίας καὶ Αὐστρουγγαρίας καὶ προωρισμένων διὰ τὴν Τουρκίαν, ἅμ' ὡς ἡ ὁδὸς ἢ ἄγουσα διὰ τῆς Σερβίας ἢ διὰ τοῦ Δουνάβεως ἀνοιγῇ ἢ ἐξασφαλισθῇ ἀσφαλῶς διὰ τῆς Ρουμανίας.

XII.—Ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῶν γενικῶν ἐπιτελείων Αὐστρουγγαρίας καὶ Γερμανικοῦ, ὡς καὶ παρὰ τῷ στρατιωτικοῦ ἐπιτρόπου πληρεξουσίου τῆς Βουλγαρίας ἐν Πλέσς, καὶ θὰ τεθῇ ἀμέσως ἐν ἰσχύϊ.

Ἐγένετο ἐν Πλέσς
τῇ 24 Αὐγούστου 6 Σεπτεμβρ. 1915.

(Ἕπονται αἱ ὑπογραφαί).

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ὁ κ. Auguste Gauvain ἐπάγεται παρακατιὸν τὰ ἑξῆς:

«Θὰ παρατηρήσῃ ὁ ἀναγνώστης τὰς γενομένας προφυλάξεις ἐν τῷ ἄρθρῳ 3, ὅπως τὸ βουλγαρικὸν τέχνασμα μὴ ἀποκαλυφθῇ εἰμὴ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν γερμανικῶν καὶ αὐστρουγγρικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ ἄρθρον 8 δὲν εἶναι ὀλιγώτερον περίεργον. Ἐξηγεῖ τὰς ἀσκουμένας πιέσεις τότε ἐπὶ τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀποχὴν τῆς Ρουμανίας καὶ τὴν ἄρνησιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου ὅπως ἀκολουθήσῃ τὴν γνώμην τοῦ κ. Βενιζέλου, καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς ὠφείλε νὰ εἶναι ἐν ἀλληλεγγύῃ μετὰ τῆς Σερβίας. Ἀλλ' ἡ συνήθης δολιότης τῶν γερμανοτουρανικῶν δυνάμεων καταδηλοῦται εἰς τὰ δύο μυστικὰ τηλεγραφήματα, ὧν δυνάμεθα σήμερον νὰ δημοσιεύσωμεν τὰς ἑπομένας περικοπάς.

1.—Τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1915, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν Σόφιᾳ δηλοῖ κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργ. συμβουλίου, πρὸς τὸν κόμητα Ταρνόβσκη (πρέσβυν Αὐστρουγγαρίας ἐν Σόφιᾳ) ὅτι ἵνα ἀποφύγωσι τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς Σερβίας ἦτο προμελετημένη, θὰ προὐκαλεῖτο ἐπεισόδιον τὴν νύκτα ἢ τῇ ἐπαύριον εἰς ἀοίκητον περιοχήν.

ΙΙ.—Τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1915 ὁ κόμης Ταρνόβσκη ἀναγγέλλει: «Ὁ ἀρχιστράτηγος μοὶ λέγει ὅτι τὸ ποθούμενον ἐπεισόδιον μετὰ τῆς Σερβίας προὐκλήθη χθές. Τὸ ἐπεισόδιον θὰ παρασταθῇ ὡς σερβικὴ πρόκλησις καὶ θὰ χρησιμεύσῃ πρὸ πάντων ὅπως εὐκολύνῃ τὴν θέσιν τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος ὅπου ὁμιλοῦσι περὶ «συμμαχικῆς ὑποχρεώσεως;».

Ἰδοὺ τέλος τὸ τηλεγράφημα δι' οὗ ὁ Γουλιέλμος Β' εὐχαριστεῖ τῷ Φερδινάνδῳ διὰ τὴν συμμετοχήν του εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς Συμβάσεως τῆς 6 Σεπτεμβρίου.

Ὁ κ. Δὲ Τρούφτερ τῷ Κῷ Μιχαέλλῃ, εἰς Σόφιαν.

Ἀνάκτορα Δὲ Πλέσς,
τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1915.

Διὰ τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα:

Εἶδον πρὸ μικροῦ τὸν δοῦκα τοῦ Μεκκλεμβούργου, ὡς καὶ τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἔκθεσίν του περὶ τῆς διαμονῆς του παρ' ὑμῖν καὶ ἔλαβον τὰς φιλικὰς προσρήσεις ὑμῶν, ἃς σοὶ ἀνταποδίδω ἀπὸ καρδίας. Ἐπιλαμβάνομαι τῆς εὐκαιρίας ἵνα σοὶ ἐκφράσω πόσον συνησθάνθην μετὰ σοῦ τὰς δυσχερείας καὶ τοὺς κινδύνους οἵτινες ἀντετίθεντο εἰς τὴν συνομολόγησιν χῶν διαπραγματεύσεων ἡμῶν. Χάρις εἰς τὴν ἐργασίαν ὑμῶν ὅλως προσωπικήν, ἀποφασιστικὴν ὅσῳ καὶ προνοητικήν, ἐγένετο ἡ συμμαχία, τὴν ὁποίαν χαιρετίζω πάνυ εὐχαρίστως. Εἴθε ν' ἀποβῇ διὰ τὰς χώρας ἡμῶν, μετὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν νίκην, ἡ πηγὴ πλουσίας εὐημερίας.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ

Ο ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΦΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ
ΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΕ Η ΕΙΡΗΝΗ
ΥΠΟ ΤΟΥ κ. WARD PRICE

Παρίσιοι 3)16 Ἀπριλίου.

«Ἡ εἰρήνη ἡμῶν πρέπει νὰ εἶνε εἰρήνη νικητῶν οὐχὶ ἡττημένων».

Συνεργάτης τῆς Λονδινείας ἐφημερίδος «*Daily Mail*» ἐκθέτει ἐν αὐτῇ τὰ κατὰ τὴν συνέντευξίν του μετὰ τοῦ ἀρχιστρατήγου Φὸς ὡς ἑξῆς:

Ὁ ὁμιλητὴς περιγράφει τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀρχιστρατήγου, τὸ περιβάλλον αὐτόν, τὸ γραφεῖον του καὶ εἶτα μεταβαίνει εἰς τὸ κύριον θέμα του.

Η ΤΕΛΙΚΗ ΝΙΚΗ

«Πότε τὸ πρῶτον ἔγνωτε ὅτι ἐκερδήσατε τὴν τελικὴν νίκην;» Ἠρώτησα, ἀφοῦ ὁ ἀρχιστράτηγος εἶπεν ὀλίγα ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ.

«Ἀφοῦ ὁ στρατηγὸς Ρώλινσων καὶ ὁ στρατηγὸς Τεπενὺ ἐξετέλεσαν τὴν ἡνωμένην ἐπίθεσιν αὐτῶν τῇ 8 Αὐγούστου» ἀπήντησεν οὗτος. Ἔπειτα περὶ τὸ τέλος Αὐγούστου.

Δὲν ἐγνώριζον τότε πότε θὰ ἐνέδιδον οἱ Γερμανοί, ἐγνώριζον ὅμως ὅτι ἡ προέλασις ἡμῶν δὲν θὰ ἐσταμάτα μεχρισοῦ νικηθῶσι τελικῶς. «Ἡ ἐπίθεσίς μας ἐγένετο γενική. Ἤρξατο τῇ 5)18 Ἰουλίου. Τρομερὰ ἡ μάχη ἐκείνη. Οἱ Γερμανοὶ ἐχρησιμοποίησαν ἐκεῖ 50 ἐκ τῶν 180 ἢ 190 μεραρχιῶν, ὅσας εἶχον. Αἱ ἐφεδρεῖαι των ἦσαν ἐξηντλημέναι. Τοῦτο εἶχε καλῶς. Ἔπειτα ἐπῆλθεν ἡ ἐπίθεσις τοῦ τομέως τῆς Ἀμιένης τῇ 8 Αὐγούστου. Ἐνταῦθα τὰ πράγματα ἐχώρησαν καλῶς. Ἐπῆλθεν ἡ στιγμή. Διέταξα τὸν στρατηγὸν Ὠμπὲρ (*Humbert*) νὰ ἐπιτεθῇ καὶ αὐτός. «Δὲν ὑπάρχουσιν ἐφεδρεῖαι!» Ἀδιάφορον. Ἐμπρός! ((*Allez-y*). Λέγω εἰς τὸν στρατάρχην Χαιγκ νὰ ἐπιτεθῇ ὡσαύτως. Ἔχει καὶ αὐτὸς ἔλλειψιν ἀνδρῶν ὡσαύτως. Ἐπιτέθητε ὁπωσδήποτε. Προχωρῶμεν πανταχοῦ — καθ' ὅλην τὴν γραμμήν. Ἐμπρός; Χόπ!

Ὁ ἀρχιστράτηγος ἔκλινε πρὸς τὰ πρόσω κινῶν τὰς χεῖρας συνεσφιγμένας ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω ὡς ἀναβάτης εἰς τὸ τέλος ἱπποδρομίας.

«Ὁ πόλεμος εἶναι τοῦτο, εἶπεν αἴφνης, δραττόμενος μολυβδίδος καὶ φύλλου χάρτου. «Ἐδῶ εἶναι ἓν κεκλιμένον ἐπίπεδον. Ἡ ἐπίθεσις εἶναι ὡς ἡ σφαῖρα αὐτὴ καταφερομένη ἐπ' αὐτοῦ. Προχωρεῖ κτωμένη ταχύτητα μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ σταματήσητε αὐτήν. Ἐὰν ἐμποδίσητε αὐτὴν τεχνητῶς ὁπωσδήποτε, χάνετε ὅλην τὴν κτηθεῖσαν ταχύτητα καὶ θὰ ἔχητε νὰ ἐκκινήσετε ἐκ νέου πάλιν.

Οὐδὲν ἔβλεπον ὅπερ θὰ μὲ ἀφήρει τὴν νίκην, ἀφοῦ ἅπαξ οἱ Γερμανοὶ ἐδέχθησαν τὴν τελικὴν μάχην ὡς ἔπραξαν.

Ἓν μόνον ἠδύνατο νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἧτταν αὐτῶν. Ἐὰν μετέφερον ὅλας τὰς δυνάμεις των πανταχόθεν ὄπισθεν τοῦ Μώσα. Τοῦτο θὰ ἦτο φοβερὰ θέσις. Ἐὰν ἔκαμνον τοῦτο — ναί, θὰ ἤμεθα ἐκεῖ ὅμως. Δὲν ἠδύναντο ὅμως νὰ τὸ πράξωσιν. Διατί; Διότι θὰ ἦτο φανερὰ ὁμολογία τῆς ἥττης, καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ ἀντιμετωπίσωσι τὴν ἠθικὴν ἐπήρειαν τούτου ἐπὶ τῆς χώρας των.

ΕΑΝ ΜΗ ΕΝΕΔΙΔΟΝ

Ὁ ἀρχιστράτηγος ἐξηκολούθησε λέγων περὶ τῆς ἀνακωχῆς:

Ὅτε οἱ Γερμανοὶ ἦλθον πρὸς ἐμὲ ἵνα ζητήσωσιν ἀνακωχήν, εἶπα: «Βαδίζω εἰς τὸν Ρῆνον· ἂν ἀντιτεθῆτέ μοι, τόσῳ τὸ χειρότερον δι' ὑμᾶς, εἴτε ὑπογράψητε τὴν ἀνακωχήν, εἴτε μή, δὲν θὰ σταματήσω μέχρις οὗ φθάσω εἰς τὸν Ρῆνον» Ἐπροτίμησαν νὰ ὑπογράψωσι, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν Ρῆνον ταχύτερον ἢ ἐὰν ἐπράττομεν ἄλλως. Τὸ κύριον ἦτο νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ.»

«Τί θὰ συνέβαινεν, ἂν ἡ ἀνακωχὴ δὲν ὑπεγράφετο τότε;»

«Θὰ ἐπετιθέμην τῇ 14 Ν)βρίου μετὰ εἴκοσι μεραρχιῶν ἐν Λωρραίνῃ. Θὰ κατελάμβανον τὸ Μὲς (*Metz*).

Οἱ Γερμανοὶ θὰ ἐξεκένουν αὐτό, πράγματι. Εἶχον ὅμως ὄπισθεν αὐτῶν τὴν γραμμὴν τοῦ Σάαρ. Τὸ νὰ ἐξαπολύσωμεν τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, θὰ ἐσήμαινε μίαν ἐπὶ πλέον νίκην, καὶ τοῦτο εἶνε ὅλον, καὶ ἐπετύχομεν διὰ τῆς ἀνακωχῆς πᾶν ὅ,τι θὰ ἐκερδαίνομεν διὰ τῆς μάχης.»

«Δὲν θὰ συνελαμβάνετε μεγάλας μάζας ἐχθρῶν, ἂν οἱ Γερμανοὶ μὴ ἐνέδιδον τότε;»

Ὁ ἀρχιστράτηγος ἀνέλαβε πάλιν τὴν μολυβδίδα καὶ ἐσκιαγράφησε χάρτην τῆς μαχητικῆς γραμμῆς.

«Ὅτε προχωρεῖτε ἐφ' ὅλου τοῦ μετώπου 250 μιλλίων, ὡς θὰ ἐπράττομεν ἡμεῖς, εἶπε, μεγάλαι κυκλωτικαὶ κινήσεις εἶνε ἀδύνατοι. Ἐνῷ ὁ ἀντίπαλός σας ὀπισθοχωρεῖ, ἀνατινάσσει γεφύρας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Φράττει τὴν ὁδὸν αὐτὴν καὶ αὐτὴν καὶ αὐτήν. Καλύπτει πᾶσαν ἀτραπὸν καὶ γραμμὴν διώξεως διὰ τῶν φορείων τοῦ ἐγκαταλιμπανομένου ὑλικοῦ. Ἡ προέλασις τοῦ διώκοντος στρατοῦ ἀποβαίνει μᾶλλον καὶ μᾶλλον δυσχερής. Δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ ἱκανῶς ταχέως ἵνα καταλάβῃ αὐτόν. Ἀντὶ μεγάλης θυσίας ὑλικοῦ διαφεύγει. Τοῦτο ἀρέσκει εἰς τὸν σημερινὸν πόλεμον. «Δὲν εἶνε κομψὸν οὕτως ὅμως ἔχει.

(*Ce n' est pas élégant, mais c' est comme ça*).

Η ΜΟΝΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΜΑΣ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΝΩΜΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΡΗΝΟΝ

«Καὶ τώρα, φθάσαντες εἰς τὸν Ρῆνον πρέπει νὰ μείνωμεν ἐκεῖ», ἐξηκολούθησεν ὁ ἀρχιστράτηγος ἐμφαντικῶς. «Ἐντυπώσατε τοῦτο εἰς τοὺς συμπατριώτας σας. Εἶνε ἡ μόνη ἀσφάλειά μας. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ἕνα φραγμόν. Πρέπει νὰ διπλοκλείωμεν τὴν θύραν. Δημοκρατίαι, ὡς ἡ ἡμετέρα, αἵτινες οὐδέποτε εἶνε ἐπιθετικαί, πρέπει νὰ ἔχωσιν ὀχυρὰ στρατιωτικὰ ὅρια. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι τὰ ἑβδομήκοντα ἐκεῖνα ἑκατομμύρια Γερμανῶν θὰ εἶνε πάντοτε ἀπειλὴ καθ' ἡμῶν. Μὴ ἐμπιστεύεσθε εἰς τὴν ἐπίφασιν τῆς στιγμῆς. Εἶνε λαὸς φθονερὸς καὶ φιλοπόλεμος. Τὰ φυσικὰ χαρακτηριστικά των δὲν ἤλλαξαν ἐντὸς τεσσάρων ἐτῶν.

— Μετὰ πεντήκοντα ἔτη θὰ εἶνε οἷοι καὶ σήμερον.»

«Τί ἔσωσε τοὺς Συμμάχους ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου; Ἡ Ρωσία. Λοιπόν, παρὰ τὸ πλευρὸν τίνων θὰ εἶναι ἡ Ρωσία ἐν τῷ μέλλοντι; Μεθ' ἡμῶν ἢ μετὰ τῶν Γερμανῶν; Θὰ σᾶς δείξω ἕνα χάρτην.»

Ἀπὸ τῆς τραπέζης εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς αἰθούσης ὁ Ἀρχιστράτηγος Φὸς ἔφερε μέγαν χάρτην, ἐξ ἢ ὀκτὼ τετρ. ποδῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦσαν σημειωμένα τὰ φυσικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ μέρους τούτου τῆς Δυτ. Εὐρώπης. Ὁ Ρῆνος ἦτο παχεῖα κυανῆ γραμμή. Εἰς τὸ δυτικὸν τοῦ ποταμοῦ ὁ ἀρχιστράτηγος εἶχε χαραγμένον διὰ μολυβδίδος κοῖλον τόξον παριστάνον τὴν νέαν μεθόριον ἣν θὰ λάβῃ ἡ Γαλλία διὰ τῆς Συνθήκης τῆς εἰρήνης. Εἶνε αὐθαίρετον πολιτικὸν ὅριον μὴ συμβιβαζόμενον πρὸς τὸν φυσικὸν σχηματισμὸν τῆς χώρας.

"ΙΔΕΤΕ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗΝ"

«Ἴδετε εἰς τοῦτο,» εἶπεν ὁ ἀρχιστράτηγος. «Δὲν ὑπάρχει πρόσκομμα φυσικὸν κατὰ μῆκος τοῦ ὁρίου τούτου. Ἐκεῖ θὰ δυνηθῶμεν νὰ κρατήσωμεν τοὺς Γερμανούς, ἐὰν ἐπιτεθῶσι πάλιν καθ' ἡμῶν; Ὄχι. Ἐδῶ! Ἐδῶ! Ἐδῶ!» καὶ ἐκάλυψε τὸν κυανοῦν Ρῆνον διὰ τῆς μολυβδίδος.

«Ἐδῶ πρέπει νὰ ὦμεν ἕτοιμοι ν' ἀντιμετωπίσωμεν τοὺς ἐχθρούς μας. Εἶναι οὗτος φραγμός, ὅστις θὰ κρατήσῃ διάβασίν τινα τοῦ Ρήνου — ὤ, ὤ! Ἀλλ' ἐδῶ — ἐγγίζων τὴν διὰ μελαίνης μολυβδίδος κεχαραγμένην γραμμήν, διήκουσαν βορειοδυτικῶς ἀπὸ Λωρραίνης διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Σάαρ εἰς τὴν Βελγικὴν μεθόριον — «ἐδῶ οὐδὲν ὑπάρχει». «Τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα; Ποῦ θὰ εἶναι τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα; Ὁ Βρεττανικὸς στρατὸς θὰ εἶναι εἰς Καναδᾶν, εἰς Αὐστραλίαν, εἰς Ν. Ζηλανδίαν. Ὁ Ἀμερικανικὸς στρατὸς θὰ εἶναι εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας. Θὰ εἶναι τὸ ἴδιον καὶ ὕστερον ὡς ἦτο καὶ τελευταῖον. Ἐὰν μὴ δυνηθῆτε νὰ διατηρήσητε τὴν ὑποχρεωτικὴν θητείαν, θὰ ἔχητε ἀνάγκην χρόνου ὅπως ὀργανωθῆτε. Εἰς τὴν πρώτην μάχην τοῦ Ὕπρ εἴχετε ἓξ μεραρχίας — ἐξαιρέτους μεραρχίας, ἀλλὰ ἕξ. Τῇ 1 Νοεμβρίου 1914, συνήντησα τὸν Κίτσενερ εἰς Φώρν. Διὰ πρώτην φορὰν ἔβλεπον αὐτόν. Τὸν ἠρώτησα πότε θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποστείλῃ εἰς ἡμᾶς ἐνισχύσεις; Εἶπε: «Κατὰ Ἰούλιον τοῦ προσεχοῦς ἔτους θὰ ἔχωμεν ἑτοίμους ἓν ἑκατομμύριον ἀνδρῶν ἵνα κατέλθωσιν εἰς τὸ πεδίον ἐν Γαλλίᾳ.» Ἀπήντησα ἐγώ: «Θὰ ἤθελον ὀλιγωτέρους καὶ ταχύτερον» ἐκεῖνος ἀπήντησε: «Δὲν θὰ ἔχητε τι πλέον μέχρι τότε.» Ἡ κατάστασις ἦτο ἀκροσφαλής. Οἱ Σύμμαχοι ἐκινδύνευον νὰ συντριβῶσιν.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΛΛΟΝΤΙ

«Καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἐνθυμεῖσθε, οἱ Γερμανοὶ δὲν θὰ κάμωσι τὸ λάθος. Θὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Β. Γαλλίαν καὶ θὰ καταλάβωσι τοὺς λιμένας τῆς Μάγχης ὡς βάσιν ἐπιχειρήσεων κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Δὲν ἔπραξαν τοῦτο τώρα ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευον ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ κατήρχετο εἰς τὸν πόλεμον. Ὅτε εὗρον ὅτι κατῆλθε, τὰ σχέδιά των εἶχον ἤδη ἐκτελεσθῆ, καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀλλάξωσιν αὐτά. Οἱ Γερμανοὶ δὲν θὰ ἔχωσιν ὅπλα πρὸς ἄλλην ἐπίθεσιν, λέγετε; Ὤ, ὤ! Πῶς τὸ γνωρίζετε; Ὅταν θὰ εὕρητε ὅτι ἔχουσι τοιαῦτα, θὰ εἶναι πολὺ ἀργά.

«Ἐὰν κτίσετε οἰκίαν εἰς τὴν ὕπαιθρον» ἐξηκολούθησεν ὁ ἀρχιστράτηγος, βάλλετε διπλᾶ κλεῖθρα εἰς τὰς θύρας καὶ ἐγείρετε περιτοίχισμα περὶ τὸν κῆπόν σας. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν κλέπται ἐκεῖ πέριξ, λέγει τις. Προτιμᾶτε νὰ μὴ ἐμπιστευθῆτε εἰς τοῦτο Ἀλλ' ὑπάρχουσιν οἱ χωροφύλακες! Δυνατὸν νὰ φθάσωσιν ἀργά. Ὄχι' ἂν εἶσθε φρόνιμος, θὰ ἐμμείνητε ὅπως ἔχητε τὰς κλεῖδάς σας καὶ τὸν τοῖχόν σας, καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν τὰς στρατιάς μας εἰς τὸν Ρῆνον. Τινὲς ἐνίστανται, ὅτι τοῦτο θὰ ἀπασχολῇ πολλὰ στρατεύματα εἰς τὸν Ρῆνον. Ὄχι τόσα, ὅσα θὰ ἀπησχολοῦντο πρὸς φύλαξιν πολιτικῶν ὁρίων. Διότι ὁ Ρῆνος εἶναι διαβατὸς μόνον εἰς τόπους τινάς, ἐνῷ τὰ νέα πολιτικὰ σύνορα τῆς Γαλλίας δύνανται νὰ ἐκβιασθῶσι πανταχοῦ, καὶ θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ φυλάσσωνται καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῶν.»

ΔΥΝΑΜΙΣ ΚΑΙ ΗΡΕΜΙΑ

Ὁ ἀρχιστράτηγος εἶπε διὰ μακρῶν καὶ ἐμφαντικῶς περὶ τοῦ Ρήνου. Ἀξιωματικοὶ ὑπηρετήσαντες ὑπὸ τὸν ἀρχιστράτηγον κατὰ τὸν πόλεμον μοὶ διηγήθησαν πῶς μόνη ἡ ἄφιξίς του εἰς στρατήγια σκληρῶς πιεζομένου τομέως συνεκράτει καὶ ἐνεθάρρυνε κατατρυχομένους στρατηγοὺς ὅτε πάντα ἐφαίνοντο βαίνοντα κακῶς. Θὰ ἔκαμνεν ὀλίγας καὶ ἁπλᾶς ἀλλ' οὐσιώδεις ἐρωτήσεις, θὰ ἔδιδε βραχεῖς λόγους συμβουλῆς, καὶ διὰ πνευματικῆς ἠρεμίας καὶ ἀποφασιστικότητος χαρακτῆρος μετασχηματίζει τὴν κατάπτωσιν εἰς αἰσιοδοξίαν. Μεταχειρίζεται ἐνίοτε ἀσυνήθεις μεταφοράς.

«Θὰ βάλω ἀκριβῶς ὀλίγην γόμμαν ἐκεῖ,» εἶπεν εἰς τὸ ἐπιτελεῖόν του ὅτε ἐξεκίνησεν αἰφνιδίως διὰ τὸ βόρειον μέτωπον, κατὰ τὴν μάχην τῆς Κεμμέλ.

Θὰ ἀναλάβωμεν [illegible] ἐρραμμένην.»

Ὅτε οἱ Γερμανοὶ κατέλαβον τὸ Σιατὼ Τιερρύ, τὸ μόνον σχόλιόν του ἦτο: «Τοῦτο εἶνε κακὸν ῥῆγμα. Θὰ χρειασθῶμεν δεκαπενθήμερον ἵνα τὸ συρράψωμεν.»

Οὐχὶ ἐπὶ ἐλλείψεως δυνάμεως, ἀλλ' ἐπὶ ἀφθόνου τοιαύτης βασίζεται ἡ ἠρεμία τοῦ Φός. Ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος τοῦ βαρέος κρεμαστοῦ σιδηροφαίου μύστακος, ἐκτείνονται δύο σειραὶ ἰσχυρῶν ὀδόντων καὶ τετράγωνος σιαγών. Οἱ φαιοὶ ὀφθαλμοί του σπινθηροβολοῦσιν ὅταν διηγεῖται καὶ σφίγγει τὴν πυγμήν του, ἵνα προσδώσῃ ἔμφασιν εἰς σημεῖόν τι τῆς συνδιαλέξεως μετὰ βλοσυρᾶς ἐνεργητικότητος ἥτις ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐπιφυλάξεων λανθανούσης δυνάμεως ἐν αὐτῷ.

Ὅπως πάντες οἱ μεγάλοι ἀρχηγοὶ ἀνθρώπων, ἔχει καὶ αὐτὸς ζωτικότητα, ἥτις συναρπάζει ἀμέσως τοὺς ἐρχομένους εἰς συνάφειαν μετ' αὐτοῦ. Εἶνε ἀφωσιωμένος Καθολικός, καὶ περὶ τῆς προσωπικότητός του ἔχει τις τὴν ἀντίληψιν κεκρυμμένης ἀλλὰ καιούσης ζέσεως, οἵαν ἐσημείωσαν πολλοὶ μεγάλοι ἄνδρες ἀνήκοντες εἰς τὴν πίστιν ταύτην.

Συχνὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐδοκιμάσθη ἡ αὐστηρότης του (*Sterness*). Μοὶ διηγήθησαν περὶ μιᾶς μάχης ὅπου, διὰ δυνάμεως ἀνεπαρκοῦς γραμμή τις ἔδει νὰ κρατηθῇ, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχον ἰδιαιτέρως τρία ἀσθενῆ σημεῖα. «Καρφώσατε τὰς ὀπὰς ἐκείνας» εἶπεν ὁ Φός. «Συγκεντρώσατε δύναμιν πρὸ ἑκάστης τούτων καὶ εἴπετε εἰς τοὺς διοικητὰς ἐκεῖ ὅτι, ἂν ὑποχωρήσωσι θὰ τουφεκισθῶσιν.»

ΠΩΣ ΚΕΡΔΑΙΝΩΝΤΑΙ ΑΙ ΜΑΧΑΙ

Ὁ Φὸς οὐδέποτε περιῆλθεν, ἐν τῷ μεταξύ, εἰς λεπτομερείας περὶ τῶν μαχῶν ἃς διηύθυναν. Ἐξέλεξε τοὺς ἱκανοὺς βοηθοὺς καὶ ἐπέτρεπε ταύτας εἰς αὐτοὺς τηρῶν ἑαυτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ τοῦ περισπασμοῦ εἰς μικρότερα, ὥστε νὰ δύνηται ν' ἀσχολῆται ὡς κάλλιστα εἰς τὰ μεγάλα. Πρὸ τῆς μάχης, θὰ ἐπεσκέπτετο τὸν στρατηγὸν ὅστις θὰ ἦτο ὑπεύθυνος καὶ διά τινων ἀποτόμων ἐρωτήσεων νὰ ἱκανοποιηθῇ ὅτι διάφοροι περιπτώσεις ἔχουσι προβλεφθῆ καὶ τοῦτο ἦτο ὅλον.

«Εἰς τὴν αὐτοσχέδιον ἰδέαν ἥτις μεταστρέφει τὴν τύχην τῆς μάχης, λέγει, δὲν πιστεύω. Ἡ μάχη εἶναι περίπλοκος ἐπιχείρησις τὴν ὁποίαν παρασκευάζετε κοπιωδῶς. Ἐὰν ὁ ἐχθρὸς λέγει εἰς ὑμᾶς τοῦτο: Θὰ πράξω τοῦτο. Ἐὰν συμβῇ τοῦτο καὶ τοῦτο, ταῦτα εἶνε τὰ διαβήματα ἅτινα θὰ λάβω ἵνα ἀντιμετωπίσω αὐτό. Σκέπτεσθε πᾶσαν δυνατὴν ἐξέλιξιν καὶ ἀποφασίζετε περὶ τοῦ τρόπου ὅπως ἀντιμετωπίσετε τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν. Συμβαίνει μία τῶν ἐξελίξεων τούτων· θέτετε εἰς ἐνέργειαν τὸ προμεμελετημένον σχέδιον καὶ πάντες λέγουσιν: «Ποία μεγαλοφυΐα, νὰ σκεφθῇ τοῦτο κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμήν!» Ἐνῷ τοῦτο ὀφείλεται εἰς προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν τὴν γενομένην ἐκ τῶν προτέρων.»

ΦΟΣ ΚΑΙ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ὁ ἀρχιστράτηγος ἐν ἐπιγνώσει τῶν μεγάλων κινδύνων οὓς διέτρεξεν ἡ Συνεννόησις ἀπὸ τῆς Γερμανικῆς ἐπιδρομῆς τὰ τοῦ πολέμου ἐπισκοπῶν διὰ τοῦ φακοῦ τῆς στρατηγικῆς ἐπιστήμης διέβλεπεν ὅλας τὰς μεγάλας δυσχερείας οὐδὲ διεκινδύνευσεν αὐτὰς ἢ ἄλλας σοβαρὰς στρατιωτικὰς προφητικὰς προρρήσεις περὶ νίκης, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐπρόδιδεν ἐπιπολαιότητα καὶ ἀμάθειαν.

Ἐν τούτοις κατά τινα διάλεξιν παρασκευασθεῖσαν ἐν Μασσαλίᾳ τῇ 13)26 Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ κομιτάτου «*L' Effort de la France et de ses alliés*», ἧς προήδρευσεν ὁ κ. Πισσών, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν τῷ Μεγάλῳ Θεάτρῳ, πρὸς τιμὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ ὁ κ. Βενιζέλος μεταξὺ ἄλλων πολλάκις ἐπαναληφθέντων καὶ ἐπαναλαμβανομένων εἶπε καὶ τάδε:

«Ἐδεχόμην καθ' ἑκάστην τὸν πρῶτον γάλλον στρατιωτικὸν ἀκόλουθον, τὸν συνταγματάρχην καὶ σήμερον στρατηγὸν Βρακὲ (*Braquet*) ἀναγινώσκομεν ἐμοῦ τὰ ἀνακοινωθέντα καὶ δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς παρηκολούθει ταῦτα μεθ' ἧς καὶ ἡμεῖς ἀγωνίας.

«Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ Σιαρλερουά, μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔδραμεν ὁ συνταγματάρχης παρ' ἐμοί. Ἦτο ἀνήσυχος.

«Ἀλλ' ὄχι, τῷ λέγω, λάβωμεν τὸν χάρτην τοῦτον· ἐξετάσωμεν αὐτὸν καλῶς. Βλέπετε τὸ σημεῖον τοῦτο; Ἐκεῖ θὰ νικήσητε, διότι θὰ νικήσητε!»

Οἱ μαντικοὶ οὗτοι λόγοι τοῦ κ. Βενιζέλου ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν μνήμην μας τὴν ὀστεομαντίαν τῶν κλεφτῶν ἄλλοτε καὶ τῶν ἀνταρτῶν σήμερον. Μετὰ τὴν ὄπτησιν ὀβελίου ἐξετάζουσιν οὗτοι τὴν ὠμοπλάτην του καὶ μαντεύουσι τὴν ἔκβασιν τῆς ἐκστρατείας των. Καὶ ἐπὶ τοιούτων μαντευμάτων θέλει νὰ εἴπῃ ὁ κ. Βενιζέλος ὅτι ἐστήριξε τὴν μεγάλην πολιτικήν του.

ΣΜΥΡΝΑΪΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Ἀπεσταλμένος τῆς παρισινῆς ἐφημερίδος «Καιροὶ» ἐπέστειλεν ἐκ Σμύρνης τὰ ἑξῆς:

Σμύρνη, Μάρτιος.

Ἐὰν ἡ μέλλουσα τύχη τῆς Σμύρνης καὶ τῶν παραλίων βιλαετίων ἐνδιαφέρῃ τὰς μεγάλας δυνάμεις, παθαίνεται ἡ Ἑλλὰς δι' αὐτὴν καὶ συγκινεῖται ἡ Τουρκία, εἶνε δὲ φυσικὸν νὰ θίγῃ ἀρκετὰ ζωηρῶς καὶ τοὺς Σμυρναίους αὐτούς.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ μέγας οὗτος λιμὴν ἐμπορίας, φυσικὴ διέξοδος μιᾶς τῶν πλουσιωτέρων τῆς Ἀνατ. χωρῶν ἔχει πληθυσμὸν ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες πλειονοψηφοῦσι τῶν Τούρκων, παρὰ τὸ πλευρὸν ἰσχυρῶν ἀρμενικῶν καὶ ἰουδαϊκῶν κοινοτήτων, χωρὶς νὰ λησμονῶμεν τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀποικίας, ὧν ἡ οἰκονομικὴ ἐπιρροὴ ὑπῆρξε πάντοτε σημαντική.

Τί σκέπτονται τὰ διάφορα ταῦτα ἀθροίσματα; Δὲν λέγω περὶ τῶν Τούρκων, ὧν ἡ ἰθύνουσα τάξις θέλει, φυσικά, τὴν διατήρησιν τῆς Σμύρνης ὑπὸ τὴν Ὀθωμαν. κυριαρχίαν.

Πρέπει ἐντούτοις νὰ μνημονεύσω τῆς ἐξελίξεως ἥτις παρήχθη ἐν τῷ πνεύματι Τούρκων τινῶν καιροσκοπικῆς συνδιαλλαγῆς. Οὗτοι παρουσιάζουσι πρόγραμμα φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ παρέχῃ κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν πάσας τὰς ἱκανοποιήσεις εἰς τὰς δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως: οὐδετερότης τῆς Τουρκίας, ἄρσις τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, εὐρεῖα διοικητικὴ ἀποκέντρωσις, διατήρησις, ὡς μόνης κεντρικῆς ἐξουσίας, μόνου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Σεχοὺλ-Ἰσλαμάτου, κατάργησις πασῶν τῶν προνομιῶν τῶν διαφόρων φυλῶν, διορισμὸς εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως ἐποπτῶν καὶ ἐπιθεωρητῶν εὐρωπαίων, ἔλεγχος τῶν δυνάμεων ἐπὶ πασῶν τῶν νομοθετικῶν πράξεων.

Τὸ φιλελεύθερον τοῦτο πρόγραμμα ἀξιοῖ φυσικῶς ὡς ἀντιστάθμημα, τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀκεραιότητα τῆς Ὀθωμ. χώρας. Συνοψίζεται τοῦτο, ἐν συνόλῳ, εἰς τὸν τύπον τοῦτον: «Θὰ πράξωμεν ὅ,τι θέλετε, ἀρκεῖ νὰ μὴ δώσητε τὰ παραθαλάσσια βιλαέτια εἰς τὴν Ἑλλάδα».

Ἀφέθην νὰ εἴπω ἐν Ἀθήναις ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ζηλότυποι τῶν ζωτικῶν αὐτῶν ἀρετῶν, ἀπέβλεπον μετά τινος ἐπιφυλάξεως εἰς τὴν προσάρτησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα τῶν πολιτικῶν τῶν Ἀθηνῶν. Δὲν εὗρον ἐδῶ ἴχνος τοιαύτης πνευματικῆς καταστάσεως. «Ἐὰν μέλλωμεν νὰ ἐρίζωμεν, μοὶ ἀπήντησαν, ἔχομεν ἀνάστημα ὅπως μὴ ἀνεχθῶμεν νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς ἡμᾶς διοίκησιν τῆς ὁποίας γνωρίζομεν τὰ ἐλαττώματα. Δὲν ἀνησυχοῦμεν ποσῶς, καὶ οἱ βουλευταί μας εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Βουλὴν θὰ δυνηθῶσι νὰ γίνωνται ἀκουστοί. Δὲν ζητοῦμεν σήμερον εἰμὴ τοῦτο: καθαρὰν καὶ ἁπλῆν ἕνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι ὁ αἰώνιος πόθος ἡμῶν καὶ εἶναι σαφής. Σήμερον ἔχομεν τὴν ζέσιν τῶν μεμνηστευμένων, οἵτινες ἀναμένουσι τὴν πανηγυρικὴν ἡμέραν. Ἁρμόσατε ἡμᾶς. Ἐὰν φιλονικῶμεν μετὰ τὸν γάμον, εἶναι ἰδική μας ὑπόθεσις, καὶ ὑπάρχουσιν ἐξαίρετοι οἰκογένειαι αἵτινες διαπληκτίζονται εἴς τινας περιστάσεις, χωρὶς τοῦτο νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν βάσιν τῆς ἀμοιβαίας τρυφερότητος αὐτῶν.» Δὲν ὑπῆρξεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ μία φωνὴ διαμαρτυρίας.

Οἱ πρόσφυγες ἐκ Μ. Ἀσίας μετεφερθέντες κατὰ χιλιάδας εἰς Πελοπόννησον καὶ εἰς Θεσσαλίαν, δὲν ἔτυχον τῆς θερμῆς ὑποδοχῆς ἣν προσεδόκων, καὶ ἀπὸ τούτων, προδήλως, προήρχετο τὸ αἴσθημα δυσπιστίας χρωματιζόμενον μετὰ ὀργῆς. Ἀλλ' ἠκούσαμεν παρόμοια παράπονα παρὰ προσφύγων τῆς βορείου Γαλλίας, οἵτινες ἔλεγον ὅτι οἱ Μεσημβρινοὶ ἐστεροῦντο ἡλίου ἐσωτερικοῦ. Τὸ ζήτημα τοῦτο τῶν προσφύγων εἶναι ἄκρως περίπλοκον. Ἔρχονται κατὰ χιλιάδας εἰς χώρας αἵτινες δὲν εἶναι ἕτοιμοι νὰ δεχθῶσιν αὐτούς, ὧν καταστρέφουσι τὴν ἰσορροπίαν τῆς συνήθους ἀγορᾶς τῆς ἐργασίας. Ἡ ἠθικὴ κατάπτωσις ἣν πάσχουσιν, ἕνεκα τῆς ὁλοσχεροῦς καταστροφῆς αὐτῶν προσδίδει εἰς αὐτοὺς διανοητικότητα ἀσθενῶν, ζητοῦσι θεραπείαν καὶ οὐδεμίαν ἔχουσιν ὄρεξιν κοπιαστικῆς ἐργασίας. Ἔχουσι τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀναρρωννύντων. Οἱ ξενίζοντες αὐτούς, ἠναγκασμένοι, παραδεχόμενοι ὅπως τοῖς δώσωσιν ἐργασίαν, παρὰ τὸν συναγωνισμὸν τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, ὑποχρεοῦνται νὰ παρατηρήσωσι τὴν μικρὰν ἀπόδοσιν τῆς ἐργασίας τῶν μεταναστῶν.

Ἐντεῦθεν ἀμοιβαία δυσθυμία, τὴν ὁποίαν εἶνε ἀδύνατον σχεδὸν νὰ θεραπεύσωσιν. Τὸ ζήτημα εἶνε πρακτικῶς ἄλυτον. Εἶνε μοιραία συνέπεια τοῦ πολέμου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὰ παράπονα τῶν προσφύγων παραμένουν ἐδῶ ἄνευ βαθείας ἀπηχήσεως.

Ἡ ἀρμενικὴ κοινότης, ἥτις ἀριθμεῖ, ἔστω τοῦτο ἐν παρόδῳ, χάριν φιλοφροσύνης, τὸν μεγαλείτερον ἀριθμὸν γυναικείων καλλονῶν, εἶνε ἐντελῶς σύμφωνος μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου. Σφοδρὸν μῖσος τοὺς ἑνώνει κατὰ τοῦ Τούρκου.

Αἱ εἰκόνες τοῦ Βογὸς Νουβὰρ πασσᾶ καὶ Βενιζέλου εἶνε ἔναντι ἀλλήλων ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ, καὶ αἱ δύο κοινωνίαι ἁμιλλῶνται ἐν ἀδελφικῷ πνεύματι. Ἡ ἐρυθροκυανοκιτρίνη σημαία, ἣν τὸ ἀρμενικὸν ἔθνος ἔλαβεν ὡς ἔμβλημα, ὑπὸ τύπον προσωρινότητος, ἐλπίζω, διότι τὸ κίτρινον χρῶμα ἀποτελεῖ ἐλαττωματικὴν ἁρμονίαν, εὑρίσκεται παρὰ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ ἀκόμη παρὰ τὴν Σιωνικὴν μετὰ ἀστέρων καὶ τριγώνων κυανῶν καὶ λευκῶν. Ἡ τελευταία αὕτη φιλοφρόνησις δὲν σημαίνει ὅτι τὸ ἑβραϊκὸν στοιχεῖον εὐνοεῖ τὴν Ἑλληνικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τῆς Σμύρνης. Οἱ Σμυρναῖοι ἑβραῖοι δὲν ἀγαπῶσι πολὺ τοὺς Ἕλληνας, ἐμπορικοὺς ἀντιζήλους, καὶ εἶναι θιασῶται μιᾶς λύσεως Τουρκικῆς ὑπὸ ἔλεγχον Εὐρωπαϊκόν. Τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἀπαντᾷ εἰς μερίδα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀποικιῶν. Εἰσερχόμεθα ἐνταῦθα εἰς σφαῖραν δύσκολον πρὸς πραγματείαν, διὰ τὸν λόγον ὅτι κινδυνεύομεν νὰ περιλάβωμεν εἰς γενικὸν καθορισμὸν προσωπικότητας, αἵτινες δὲν ἀναφέρονται οὐδαμῶς εἰς τὴν Σμύρνην ἰδιαιτέρως.

Πάντες ὅσοι ἐμελέτησαν τὰ ἀνατολικὰ ζητήματα γνωρίζουσιν ἐντοσούτῳ ὅτι «ἡ πολιτικὴ τῶν ὑποθέσεων» ἐν Τουρκίᾳ δὲν γίνεται ἄνευ σοφοῦ χειρισμοῦ σκευωριῶν, ὅπου αἱ μεσιτεῖαι, αἱ δωροδοκίαι (παξὶς) διαδραματίζουσι μέγα πρόσωπον.

Αἱ μεγάλαι ἐκχωρήσεις ἐπετυγχάνοντο συχνότατα διὰ μέσων ἅτινα δὲν ἐχαρακτήριζεν ἡ εὐαγγελικὴ ἁπλότης. Οἱ ἐπωφελούμενοι τὰς κακίας ταύτας τοῦ Ὀθωμ. καθεστῶτος μετὰ λύπης ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐξαφάνισιν αὐτοῦ, καὶ τοῦτο οὐδὲν ἔχει τὸ ἐκπληκτικόν. Ὑπολογίζουσιν ὅτι διοίκησις Ἑλληνικὴ θὰ εἶναι ἐναντία κατὰ νέων ἐκχωρήσεων, θέλουσα μόνη νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸν πλοῦτον τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὰ ξένα κεφάλαια δὲν θὰ εὑρίσκωσιν ἐπικερδῆ ὑποδοχήν, ὡς ἐγίνετο μέχρι τοῦδε ἐν Τουρκίᾳ. Τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα εἶναι ἀδιαλύτως συνδεδεμένα μετὰ τῶν «μεγάλων ἐκχωρήσεων» Τοῦτο εἶνε ἀδύνατον νὰ καθορίσωμεν. Τὸ δεύτερον μέρος τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀποικιῶν, συγκείμενον ἐξ ἐμπόρων, μικρᾶς ἢ μεγάλης διαστάσεως, δὲν εἶναι κατὰ βάθος ἐχθρικὸν κατὰ τῆς προσαρτήσεως τῆς Μικρασιατικῆς παραλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπιμένει, ὅμως, ὅπως ἔχῃ ἐγγυήσεις. Ἐκθέτει ὅτι οἱ Μικρασιᾶται Ἕλληνες προσέλαβον ὑπὸ τὸν Ὀθωμ. ζυγὸν συνηθείας φιλοπονίας, βιομηχανίας, ῥώμην, δύναμιν θελήσεως τῆς ὁποίας ἐλατήριον ἐγένετο τὸ ἐθνικὸν ἰδεῶδες αὐτῶν, διετήρησαν ὅμως ἐκ τῆς Ἀνατολῆς τὰς δυσαρέστους συνηθείας αὐτῆς.

Χωρίς τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος νὰ ὑποβληθῇ τὴν ἐλαχίστην ταπείνωσιν, ἡ διατήρησις ἢ μᾶλλον ἡ δημιουργία μεικτῶν δικαστηρίων κατὰ τὸν αἰγυπτιακὸν τρόπον ἐπὶ περίοδον ἀντιστοιχοῦσαν τοὐλάχιστον εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν μιᾶς γενεᾶς, φαίνεται ἀνάγκη προκατυρκτική. Ἐξ ἄλλου ἐγγυήσεις διὰ τὴν τελωνειακὴν δασμολογίαν ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων τῆς Συνεννοήσεως δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῶσιν.

Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους, προπάντων ὁ τῶν μεικτῶν δικαστηρίων, μόνη ἐπιβίωσις τοῦ συστήματος τῶν διομολογήσεων, ὅπως ἡ Ἀνατολὴ δὲν θὰ ἠδύνατο διὰ μιᾶς πενιᾶς νὰ ἀπομάθῃ, αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐμπορικαὶ ἀποικίαι θὰ παρεδέχοντο τὸ πρᾶγμα εὐκόλως. Θὰ ἦτο ψεῦδος νὰ ἰσχυρισθῇ τις, ὅτι δὲν θὰ ἐπροτίμων ἀγγλογαλλικὸν προτεκτοράτον, ὅπερ ἐξαλεῖφον τὸ τουρκικὸν διοικητικὸν στοιχεῖον καὶ μὴ ἀναθέτον εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν κυριαρχικὴν δύναμιν θὰ ἔδιδεν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀποικίας ἐξαιρετικὴν ἠθικὴν ὑπεροχήν. Συναντῶνται ἐν τούτῳ μετὰ τῶν Τούρκων οἵτινε στρέφουσι κατὰ τῶν Ἑλλήνων πατροπαράδοτον μῖσος καὶ πάντοτε παρέστησαν εὐμενὲς πρόσωπον εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν μεγάλων δυνάμεων, ἀγαπῶντες ὅπως διαπραγματεύωνται μετ' αὐτῶν τὰς ὑποθέσεις.

Ὑπολείπεται νὰ μνημονεύσωμεν τῶν πόθων μικρᾶς ζωηρᾶς ἰταλικῆς ἀποικίας, ἥτις ταχέως ἐπλούτησε, αὐστροῦγγροι προστατευόμενοι, ζητοῦντες νέους προστάτας ἵνα παραμείνωσιν ἐν τῇ χώρᾳ. Μερὶς τούτων, εἶνε ἀληθές, διεκδικεῖται ὑπὸ μιᾶς ἰουγγοσλαυικῆς ἀποστολῆς, ἥτις ἦλθεν εἰς Σμύρνην πρὸ τινων ἡμερῶν. Ἡ ἀποικία ἥτις κάμνει εἰς τὰς προπαγανδικὰς κινηματογραφικὰς ταινίας, ἀποσταλείσας ἐκ Ρώμης, θερμὴν ἀνευφημίαν καὶ εὑρίσκει εἰς τὰς καθολικὰς θρησκευτικὰς σφαίρας, καὶ γαλλικῆς ἔτι ἐπιγραφῆς, ἰθαγενεῖς στηριζόμενοι κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ὀρθοδοξίας, ἤλπισε καὶ ἐλπίζει ἀναμφιβόλως πάντοτε ὅτι, κατὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς Μ. Ἀσίας, ἡ Σμύρνη θὰ προσφερθῇ εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Προέρχονται ἐκ τούτου ἐπεισόδια, τῶν ὁποίων τὴν σημασίαν μεγαλοποιεῖ ἑκάστοτε ἡ ἐπιχώριος χρονογραφία, μικραὶ ἐκστρατεῖαι τοῦ τύπου, ὅπου ἐκπλήσσεταί τις βλέπων τουρκικὰς ἐφημερίδας νὰ υἱοθετῶσιν ἐγκαρδίως τὰ ἰταλικὰ συμφέροντα, ἀλλὰ ταῦτα εἶνε ἀναπόφευκτα πράγματα ἐν χώρᾳ ἥτις ζῇ ἐν τῇ ἀγνοίᾳ τῆς ἐπιφυλασσομένης τύχης εἰς αὐτήν.

Ἐπροσπάθησα νὰ παράσχω, ὡς οἷόν τε πιστῶς, τὴν σύνοψιν ἀναριθμήτων συνδιαλέξεων ἃς ἔσχον μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν γνωμῶν ἀνεξαιρέτως.

Εἰς ἓν μόνον σημεῖον εἶναι ὁμόθυμοι: ἀπόλυτος καταδίκη τοῦ τουρκικοῦ καθεστῶτος.

RENÉ PUAUX

ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΟΥΙΛΣΩΝ

Πόσον εἶναι ἀπησχολημένος ὁ πρόεδρος Οὐΐλσων, συγκεντρῶν τὰς προσδοκίας τῶν λαῶν, δεικνύει ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἀκροάσεων τὰς ὁποίας παρέσχεν ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ:

11 ὥρα. Ὁ Δρ *Κοο*, κινέζος πληρεξούσιος.

11. 10΄. Ὁ Μαρκήσιος *De Vogüé* καὶ γαλλικὴ ἐπιτροπεία, ἵνα ὁμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Ρήνου.

11. 30΄. Ἡ Συροχαλδαϊκὴ ἐπιτροπεία.

11. 45΄. Δαλματικὴ Ἐπιτροπεία.

12. Ἀντιπρόσωπος τῆς μικρᾶς ἐν Ἰταλίᾳ Δημοκρατίας τοῦ Ἁγ. Μαρίνου.

12. 10΄. Ὁ κ. *Calender*, πρέσβυς τῆς Ἑλβετίας.

12. 20΄. Ἀμερικανοὶ ἐργατικοὶ ἀντιπρόσωποι.

12. 30΄. Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου Κ)πόλεως.

12. 45΄ Ὁ Ἐσσὰτ Πασᾶς, Ἀλβανὸς ἐπίτροπος.

13. Ὁ Ἕλλην πρεσβευτής.

13 30΄. Γεῦμα μετὰ τοῦ κ. *Newton B. Baker* ἀμερικανοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

16. Ὁ κ. *Hoover*.

16 30΄. Π ορτογάλλος ἐπίτροπος.

16 45΄. Ἀρμένιος ἐπίτροπος.

17 15΄. Ὁ Πάτσιτς.

17 30΄ Ὁ κ. *Walsh*, ἀμερικανὸς Ἰρλανδὸς ἀντιπρόσωπος.

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΩΣ

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένης γαλλικῆς ἐπιθεωρήσεως «Les Annales» κ. Henry Barde ἔσχε συνέντευξιν μετὰ τοῦ κ. Ν. Στράτου ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ὁ κ. Barde δημοσιεύων τὰ κατὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην προοιμιάζεται ὡς ἑξῆς:

«Ὁ κ. Στράτος δύναται ἴσως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀρχηγὸς τῶν Ἀντιβενιζελικῶν, διότι παραμένει ἐν Ἑλλάδι μόνος ἐκ τῶν πολεμίων τοῦ κ. Βενιζέλου. Διά τινας λόγους ἆρά γε ὁ κ. Στράτος, ὁ ἄλλοτε συνεργάτης τοῦ κ. Βενιζέλου ἐκδηλοῖ τόσον τὴν κατ' αὐτοῦ δυσαρέσκειαν; Αἱ ἀρχαὶ τῶν δύο πολιτικῶν εἶναι ἀντίθετοι ἢ ἐπιδιώκουσαι τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς ἀκολουθοῦσι ἀντίθετον ἐκλογὴν μέσων;

Εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην ἀποβλέπει ἡ συνέντευξις.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ πρῶτον ζήτημα τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ θίξωμεν ἦτο ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ σχέσεις της μετὰ τῆς Ἀντάντ. Εἰς τὴν πρώτην ἐρώτησίν μας ὁ κ. Στράτος ἀπαντᾷ μὲ τόνον, ὅστις μᾶς προξενεῖ εὐχαρίστησιν:

—Αἱ σχέσεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀντάντ; Ὀφείλουν νὰ εἶνε καλαί, εἶνε καλαὶ καὶ δὲν μποροῦν παρὰ νὰ εἶνε καλαί. Καὶ δὲν εἶνε βεβαίως τοῦτο ὅπερ μᾶς ἔκαμε νὰ διαφωνήσωμεν μὲ τοὺς ἰθύνοντας τὴν ἐξωτερικήν μας πολιτικήν. Διότι, βεβαιοῖ ὁ κ. Στράτος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κωνσταντίνου ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ παρέλειπε νὰ συνδεθῇ μετὰ τῆς Ἀντάντ, ἐὰν αὕτη τὸ ἤθελε, ἐὰν τὸ ἐπεδίωκε. Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἔγεινε κακὴ ἀρχή. Ἂς ἐξετάσωμεν ἂν θέλετε τὰ πράγματα ἀμερολήπτως. Δὲν θὰ λάβω ὑπ' ὄψιν τὰς φήμας καὶ θὰ περιορισθῶ νὰ ἀναφέρω ὅ,τι γνωρίζω ὡς μέλος τῆς Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολέμου ἡ πρώτη μέριμνα τῆς Ἀντάντ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο νὰ ἐντοπίσῃ τὴν σύρραξιν εἰς τὰ Βαλκάνια καὶ νὰ κρατήσῃ εἰς ἀδράνειαν τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα. Παρεκλήθημεν νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὴν σύρραξιν μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ Βενιζέλου καὶ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Καλλιπόλεως. Ἐπρόκειτο νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς Τουρκίας καὶ νὰ προσφέρωμεν τὴν συνδρομήν μας εἰς τὴν Ἀντάντ. Ὁ πρίγκιψ Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Μπριὰν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν Γούναρη, τῆς ὁποίας ἀπετέλουν μέλος, μᾶς ὑπέσχετο, ἐὰν ἐπεμβαίνομεν, τὰς ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιρροὴν ζώνας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τὴν ἐγγύησιν τῆς ἀκεραιότητος τῶν ἐδαφῶν μας. Ἡ Θρᾴκη οὐδεμιᾶς ἐπεδέχετο συζητήσεως. Αὕτη ὤφειλε, κατὰ τὴν ἰδέαν τῆς Ἀντάντ, νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀμοιβὴν τῆς Βουλγαρίας.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συνελθὸν τὸ ἀπόγευμα τῆς 17 Μαρτίου 1915 καὶ συζητῆσαν τὰς προτάσεις τοῦ πρίγκιπος Νικολάου, ἀπεφάσισε νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Τουρκίας ἐὰν ἐξησφαλίζετο εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Σμύρνη μετὰ τῆς περιοχῆς της καὶ ἡ ἀκεραιότης τοῦ ἐδάφους αὐτῆς, εἴτε ἡ Βουλγαρία τηρήσῃ τὴν οὐδετερότητά της, εἴτε ἐξέλθῃ ἐκ τῆς οὐδετερότητος. Τὰ διεκδικούμενα τότε ἐν Μικρασίᾳ ἐδάφη ἦσαν ἐκεῖνα ἅτινα ζητεῖ σήμερον ὁ κ. Βενιζέλος καὶ μὲ μίαν διαρρύθμισιν συνόρων πρὸς τὸ μέρος τῆς Γευγελῆς ἐζητοῦμεν ἐπίσης τὰ Δωδεκάνησα καὶ τὴν Βόρειον Ἤπειρον. Ὅσον διὰ τὴν Κύπρον δὲν θὰ εἴχομεν ἢ νὰ διατυπώσωμεν μίαν εὐχὴν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν. Φυσικά, ὡς θὰ τὸ ἀπῄτει ἡ Ρουμανία, θὰ ηὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν μίαν στρατιωτικὴν σύμβασιν κανονίζουσαν τὸν ἐφοδιασμόν μας εἰς πολεμεφόδια καὶ μίαν ἄλλην κανονίζουσαν τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσίν μας εἰς τὴν πρότασίν μας ταύτην οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἐλάβομεν. Μία συμπληρωματικὴ ἀντιπρότασις ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπιτελείου συνίστα τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Καλλιπόλεως καὶ ἐδέχετο ὅπως τὰ στρατεύματά μας ἀποβιβασθῶσιν εἰς Αἶνον καὶ Δεδέαγατς διὰ νὰ προελάσουν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καὶ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην οὐδεμία ἐδόθη ἀπάντησις.

ΔΙΠΛΟΥΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Ἐν τούτοις ἡ Ἀντάντ μᾶς παρουσίαζεν ὡς φόβητρον μίαν Βουλγαρίαν ἀπαιτητικὴν καὶ ἑτοίμην νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν ἀγῶνα παρὰ τὸ πλευρόν της, καθ' ὃν χρόνον, φυσικά, ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις μᾶς ἐπεδείκνυεν ἐπίσημα ἔγγραφα ἐκ τῶν ὁποίων ἐφαίνετο ὅτι ἡ Βουλγαρία ἦτο ἑτοίμη νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς οὐδετερότητος παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν.

Εἴχομεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἔπαιζε τὴν Ἀντάντ, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἀντὰντ προσεπάθει μετὰ τῆς Βουλγαρίας νὰ παίξῃ ἡμᾶς. Ἰδού, συνοψίζει ὁ κ. Στράτος, τὸ πρῶτον καὶ τὸ χονδροειδέστερον τῶν σφαλμάτων τῆς Ἀντάντ: νὰ μὴ γνωρίζῃ νὰ ἐκλέξῃ ἐγκαίρως μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βουλγαρίας.

Η ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ

—Ἀλλά, κύριε ὑπουργέ πολὺ πρὸ τῶν προτάσεων τούτων τῆς Ἀντάντ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἀδεξιότητός της, δὲν ὑπῆρχε, νομίζομεν μία συνθήκη μετὰ τῆς Σερβίας, ἥτις ἐπέβαλλε τὴν ἐπέμβασιν;

—Καθόλου! ἀπαντᾷ ὁ ὑπουργός. Καὶ διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰς πολλὰς ἀναπτύξεις, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω μόνον ὅτι ἡ συνθήκη συμμαχίας μετὰ τῆς Σερβίας, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν συγκράτησιν τῆς Βαλκανικῆς ἰσορροπίας καὶ ὅτι ὁ πρόλογος ὥριζεν ὡς ἑξῆς τὸν σκοπόν: «ἐν τῇ στερρᾷ ἐπιθυμίᾳ τῶν δύο βασιλείων πρὸς διατήρησιν διαρκοῦς εἰρήνης ἐν τῇ βαλκανικῇ χερσονήσῳ.» Ἀλλὰ μία διαρκὴς εἰρήνη ἐξασφαλίζεται μόνον διὰ τῆς ἰσορροπίας τῶν δυνάμεων. Δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ζήτημα ὅπως ἡ Ἑλλὰς ἐπέμβῃ εἰς πόλεμον προκληθέντα ὑπὸ Γιουγκοσλαυικῶν ἀξιώσεων τῆς Σερβίας χωρὶς νὰ προηγηθῇ μία συνεννόησις ἐπὶ τῶν ἀντισταθμημάτων ἀποκαθιστῶσα τὴν ἰσορροπίαν ἢ ὅπως ἡ Σερβία ἐπέμβῃ εἰς παρόμοιον πόλεμον, ὅστις ἤθελε προκληθῇ λόγῳ Μικρασιατικῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Σερβία ἐπιδιώκουσα τὴν ἕνωσίν της μετὰ τῶν Γιουγκοσλαύων ἀνατρέπει τὴν ἰσορροπίαν τῶν Βαλκανίων πρὸς ὄφελός της καὶ ἡ Ἑλλὰς λαμβάνουσα ἐξ ἄλλου τὰς διεκδικουμένας μικρασιατικὰ περιοχὰς ἀνατρέπει ἐπίσης τὴν ἰσορροπίαν πρὸς βλάβην τῆς Σερβίας. Κατὰ συνέπειαν ὁ ἀμοιβαῖος οὗτος συναγωνισμὸς πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἑνὸς σκοποῦ ἀντιτιθεμένου πρὸς τὸ γενικὸν πνεῦμα τῆς συνθήκης, ὅπερ εἶναι ἡ ἰσορροπία, ἀποκλείεται, καὶ μία τοιαύτη ἑρμηνεία δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτή, ἐὰν δὲν ὑφίσταται μία κατηγορηματικὴ καὶ εἰδικὴ συμφωνία. Ἡ εἴσοδος τῆς Σερβίας εἰς τὸν πόλεμον προεκλήθη ὑπὸ τῆς Αὐστρίας ἀξιούσης τὴν κατάπαυσιν τῆς Γιουγκοσλαυϊκῆς προπαγάνδας ἐν Αὐστρίᾳ.

ΟΥΔΕΜΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ

Ὅσον διὰ τὸν Σερβο-Βουλγαρικὸν πόλεμον, ἡ στρατιωτικὴ σύμβασις ἡ ἐπισυνημμένη εἰς τὴν συνθήκην ὁρίζει εἰς τὸ ἄρθρον 5 ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἕτερος τῶν συμβαλλομένων ἐκήρυττε τὸν πόλεμον ἐναντίον μιᾶς ἄλλης δυνάμεως, ὁ τελευταῖος οὗτος εἶνε ἀπηλλαγμένος τῶν συμμαχικῶν ὑποχρεώσεων καὶ ὑποχρεοῦται μόνον νὰ τηρῇ ἄγρυπνον οὐδετερότητα. Ὁ Σερβοβουλγαρικὸς πόλεμος προεκλήθη ὑπὸ τῆς Σερβίας κοινῇ συμφωνίᾳ μετὰ τῶν Δυνάμεων τῆς Ἀντάντ, χωρὶς ἡ Σερβία νὰ ζητήσῃ προηγουμένως τὴν γνώμην τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατὰ τὴν πρώτην καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην φάσιν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτο ὑπόχρεως ἀπέναντι τῆς Σερβίας νὰ ἐπέμβῃ.

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΤΑΝΤ

Ἦτο ἔγκλημα νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἐπέμβασίν μας τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1915. Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1915 ὅτε ἡ Ρωσία ἦτο νικήτρια εἰς τὰ Καρπάθια ὁ Βενιζέλος δὲν ἐξεδηλοῦτο ὅτι θὰ δράσῃ ἐνεργῶς. Ὅταν ἡμεῖς, οἱ ἀντίπαλοί του, ἐφοβήθημεν μίαν Ἑλληνικὴν καταστροφήν, ἡ Ρωσία ἦτο ἡττημένη αἱ δὲ Κεντρικαὶ αὐτοκρατορίαι ἠδύναντο πολὺ εὐκόλως νὰ ρίψουν ἐπὶ τοῦ Βαλκανικοῦ μετώπου δυνάμεις διαθεσίμους. Οἱ Βούλγαροι εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν των τὸ Γερμανικὸν πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ ἐνήργουν ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Γενικοῦ Γερμανικοῦ στρατηγείου, ἔχοντος πλήρη γνῶσιν τοῦ νεωτέρου πολέμου. Οἱ Ἕλληνες θὰ κατήρχοντο εἰς τὸν ἀγῶνα ἐστερημένοι βαρέος πυροβολικοῦ, ἐφωδιασμένοι δι' ἐλαφροῦ τοιούτου μικτοῦ ἐκ τηλεβόλων Σνάϊδερ καὶ Κρούπ, μὲ ἀνεπαρκῆ πολεμοφόδια καὶ μὲ ὁπλισμὸν πεζικοῦ ἑτερογενῆ ἀποτελούμενον ἐξ ὅπλων Μάνλιχερ, Μάουζερ καὶ Γκρᾶ.

Ἐξ ἄλλου τὰ Γαλλικὰ καὶ Ἀγγλικὰ στρατεύματα ἔφθανον εἰς τὸ Βαλκανικὸν μέτωπον εἰς τόσον μικρὰ τμήματα, ὥστε τὸν Νοέμβριον τοῦ 1915, τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Σερβία εἶχε συντριβῆ, θὰ ἦτο ζήτημα ἐὰν μία Γαλλικὴ μεραρχία ἠδυνήθη νὰ πολεμήσῃ εἰς τὸ Κριβολάκ· τὰ ἐφόδια τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἠδύναντο νὰ ἐπαρκέσουν εἰς δύο μόνον μάχας. Αἱ ὀβίδες εἶχον ἐξαντληθῇ, τί θὰ ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμεν; Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, καταλήγει ὁ κ. Στράτος, ἡ Ἑλλὰς μὴ δράσασα κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ κ. Βενιζέλου ὅτι ἠτίμασε τὴν ὑπογραφήν της!

ΤΟΥΣ ΕΦΟΒΕΙΤΟ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΗΓΑΠΑ

Μετὰ μικρὰν ἀνάπαυλαν, ὁ κ. Στράτος εἶπεν:

Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ γνωρίζετε ποῖος ἐζήτησε τὴν ἀποστολὴν Γαλλικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Μακεδονίαν;

—Ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν γνωρίζομεν.

—Αἱ λοιπόν! Αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τὸν ὁποῖον ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγεν ὅτι εἶναι γερμανόφιλος καὶ ὁ ὁποῖος πιστεύσατέ το ἐὰν θέλετε—δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἐπροξένει εἰς αὐτὸν ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τῆς Γερμανίας ἐφοβεῖτο τὰς Κεντρικὰς Αὐτοκρατορίας καὶ οὐδαμῶς τὰς ἠγάπα. Ἡ Ἀντὰντ δὲν τοῦ ἐφαίνετο ἀρκούντως ἰσχυρὰ καὶ ἱκανὴ νὰ τὸν προστατεύσῃ.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ἐπεφυλάχθημεν νὰ ἀπαντήσωμεν ἐλθόντες νὰ μάθωμεν καὶ οὐχὶ νὰ συζητήσωμεν. Ὁ κ. Στράτος ἐξηκολούθησεν.

Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη μὲ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀντάντ. Μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν πρότασιν περὶ ἀποβάσεως εἰς Δεδὲ Ἀγὰτς καὶ προελάσεως πρὸς τὴν Κων)πολιν μείνασαν ἄνευ ἀπαντήσεως ὁ κ. Γκυγεμὲν μᾶς ἔδιδε νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι μία συνεργασία τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου θὰ ἦτο εὐχάριστος εἰς τὴν Ἀντὰντ καὶ ὅτι τῆς ἤρκει ὅπως ὁ στρατὸς μας φρουρῇ τὰ Ἑλληνικὰ σύνορα κατὰ τῶν Βουλγάρων.

Συνέρχεται τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Ἀποφασίζομεν νὰ δεχθῶμεν τὰς προτάσεις ταύτας ἀλλὰ ζητοῦμεν ἐγγυήσεις ἐδαφικάς. Ἡ Ἀγγλία μᾶς θέτει ἐμπόδια. Ὁ κ. Ντελκασσὲ μᾶς ἀπαντᾷ: Ἂς ἐμπιστευθῇ ἑαυτὴν ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς Ἀντὰντ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν βλέψεών της. Οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἠδύναντο νὰ μᾶς ἱκανοποιήσουν. «Εἴπον τότε εἰς τὸν Βασιλέα:»

ΔΕΝ ΜΑΣ ΕΔΙΔΟΝ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Τηλεγραφήσατε πρὸς τὸν κ. Πουανκαρὲ ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ μᾶς δώσῃ ἐγγυήσεις. Εἶναι τίμιος ἄνθρωπος. Θὰ μᾶς ἀπαντήσῃ εἰλικρινῶς». Ἡ ἀπάντησις ἔφθασεν: «Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς δώσωμεν ἐπισήμως ἐγγύησιν ἐκ φόβου μήπως ἀνησυχήσῃ ἡ Βουλγαρία, τὴν ὁποίαν ἐλπίζομεν νὰ παρασύρωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα».

Κατόπιν τῆς ἀρνήσεως ταύτης αἱ διαπραγματεύσεις ἔπαυσαν. Βλέπετε ὅτι ὑπῆρχε πάντοτε ἡ ἰδία πολιτικὴ μεταξὺ μιᾶς Βουλγαρίας τὴν ὁποίαν προσεπάθουν νὰ κερδίσουν καὶ μιᾶς Ἑλλάδος τὴν ὁποίαν ἤθελον νὰ προσελκύσουν πρὸς τὸ μέρος των. Οἱ ἴδιοι πάντοτε δισταγμοί, αἱ ἴδιοι ἀκατάληπτοι ἀμφιταλαντεύσεις.

Ἀκολούθως ὁ κ. Στράτος ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀδεξιότητος τῶν διπλωματικῶν μας πρακτόρων ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου φοβοῦμαι ὅτι λέγει πολλὰς ἀληθείας.

Ὁ κ. Ντεβὶλλ, μᾶς εἶπεν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀνόδου εἰς ἀρχὴν τῆς Κυβερνήσεως Γούναρη δὲν ἦλθεν εἰς σχέσεις μετ' οὐδενὸς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργείου, ὁ δὲ κ. Γκυγεμὲν ἤρχετο εἰς σχέσεις μόνον μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου.

—Οἱ πρέσβεις τῶν Κεντρικῶν εἶχον καταντήσῃ δι' ἡμᾶς μισητοί, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Στράτος, λόγῳ τῶν συχνῶν ἐπισκέψεών των, οἱ Γάλλοι πρέσβεις μᾶς ἦσαν ἀδιάφοροι. διότι ἀπηξίουν νὰ μᾶς γνωρίσωσιν.

ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΕΠΙ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

Κατὰ Ἰούλιον 1915, εἶπεν ὁ τέως ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν, ἡ Ἀντὰντ ἀνεκοίνου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι διὰ νὰ ἑφελκύσῃ τὴν Βουλγαρίαν τῆς παρεχώρει τὴν Καβάλλαν μετὰ τῆς περιοχῆς της. Δὲν ἀνέμενε τὴν ἀπάντησίν μας.

Αἱ μεγάλαι Δυνάμεις εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν των Ἑλληνικὸν ἔδαφος ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν νομίμων ἰδιοκτητῶν. Δὲν νομίζετε ὅτι τοῦτο ἦτο τοὐλάχιστον ἀφελές;

Σφάλματα λοιπὸν τῆς Ἀντὰντ καὶ σφάλματα τῆς Ἑλλάδος ἰδοὺ ἡ ἱστορία τῆς ἐποχῆς μας, τὴν ὁποίαν βλέπω ἐνίοτε τόσον γελοίως διατυπουμένην.

ΤΙ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΙΝΗ

Τί ἔπρεπε, λοιπὸν νὰ γίνῃ; Εὐθύς, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ἡ Ἑλλὰς ἔπρεπε νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῶν δύο Δυτικῶν Δυνάμεων ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν της δικαίων καὶ οὐχὶ νὰ ὁμιλῇ, ἐν πάσῃ περιστάσει περὶ τῆς Σερβικῆς συνθήκης, καθισταμένη οὕτω παράρτημα τῆς Σερβίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν βάσιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ στρατιωτικῶν συμφωνιῶν, τηρουμένων μυστικῶν, ἡ Ἑλλὰς θὰ ἠδύνατο τότε παρασκευαζομένη νὰ προετοιμάσῃ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους στελέχη, νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ κατόπιν νὰ ἐπέμβῃ μετὰ 500,000 ἀνδρῶν καὶ νὰ γένηται ὠφέλιμος, εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τοὺς Συμμάχους της. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ὤφειλε νὰ υἱοθετήσῃ ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τότε, ὅτε εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ 1914 εἶχε μεγίστην πλειονοψηφίαν, ἀπέναντι του δὲ ὑπῆρχεν ἀντιπολίτευσις ἡ ὁποία ἐξαιρέσει τοῦ μικροῦ Θεοτοκικοῦ κόμματος, εἶχε τὰς ἰδίας μὲ αὐτὸν ἀντιλήψεις ἐπὶ τῆς διεθνοῦς θέσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἀντὶ τούτου ὅμως μετῆλθε τυχαίαν πολιτικήν, ἐδημιούργησε προσωπικὰ ἐπεισόδια μετὰ τοῦ πρῴην Βασιλέως καὶ τῶν ἀντιπάλων του, διῄρεσε τὴν χώραν εἰς δύο μισοῦμενα μέρη καὶ τὴν ὡδήγησεν εἰς ἀναγκαστικὸν ἀγῶνα, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν προβλεπτικὸς ἄνθρωπος θὰ τὴν εἶχεν ὁδηγήσει εἰς ἐθνικὸν πόλεμον....

Διακόπτομεν τὸν κ. Στράτον διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν τί φρονεῖ διὰ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ἀντάντ, μετὰ τὰ γεγονότα τοῦ Δεκεμβρίου, ἅτινα ἐπέφερον τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

—Κατόπιν τῶν ὅσων ἤκουσα παρ' ὑμῶν κύριε ὑπουργέ, νομίζω ὅτι θεωρεῖτε τὴν ἐπέμβασιν ταύτην ὀλίγον τολμηράν.

—Ὀλίγον; εἶπε γελῶν.

Διατυπώσατε ὅλην τὴν σκέψιν σας, αὐτὰ δὲν εἶναι ἡ γνώμη μου, ἀλλὰ ἡ ἰδική σας τὴν ὁποίαν ἀσπάζομαι. (Λογοκρισία πεντήκοντα περίπου γραμμῶν)

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΞΙΩΣΕΙΣ

Ἀλλ' ἀφίνοντες τὰ παλαιὰ ταῦτα πράγματα ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν ποία εἶνε ἡ γνώμη σας ἐπὶ τῆς παρούσης καταστάσεως καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν διεκδικήσεων καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος τῆς αὔριον.

—Τοῦ κυρίου Βενιζέλου περὶ τοῦ ὁποίου μὲ ἠκούσατε νὰ ὁμιλῶ μετά τινος σφοδρότητος καὶ τοῦ ὁποίου μέμφομαι τὴν προσωπικὴν πολιτικήν, ἐπιδοκιμάζω ἐν τούτοις τὰς διεκδικήσεις. Αὗται ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος. Κάμνω μίαν μόνον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξαίρεσιν. **Ἐκπλήττομαι ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι ἐζήτησαν τὴν διεθνοποίησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐὰν ἡ Κων)πολις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπαναδοθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔπρεπε πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαίων μας, πρὸς σεβασμὸν τῆς ἱστορίας μας, ὑποκύπτοντες εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διαμαρτυρηθῶμεν...**

—Ζήτημα διατυπώσεως, κ. ὑπουργέ.

—Δὲν τὸ θεωρῶ διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον σπουδαῖον. Ἔπειτα νομίζετε ὅτι ἔχουν δικαίωμα νὰ δώσουν εἰς τοὺς πληθυσμοὺς τῆς Κ)πόλεως, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν πολιτικὰς ἐλευθερίας—ὅσον μικραὶ καὶ ἂν εἶνε αὗται ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν—ἓν καθεστὼς ὑπὸ τὴν διεθνοποίησιν σας ὀλιγώτερον προηγμένου πολιτισμοῦ;

Ἐξαιρέσει τούτου, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἀπολύτως φρονῶ ὅτι αἱ ἀξιώσεις μας εἶνε τοιαῦται, οἷαι ἔδει νὰ εἶνε καὶ δὲν λησμονῶ, ὅτι ἡ Γαλλία καὶ ἡ Μ. Βρεττανία θερμῶς τὰς ὑπεστήριζον.

Θὰ ἠθέλετε τώρα, βεβαίως ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Στράτος, νὰ ἐξετάσωμεν ποία θὰ εἶνε ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τὴν ἐπαύριον τοῦ πολέμου;

(Τὸ τέλος τῆς συνεντεύξεως ἔχει ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοῦ Γαλλικοῦ κειμένου.

Σ. Κ. Φ. Τὰ ἀνωτέρω ἔλεγεν ὁ κ. Ν. Στράτος, πρῴην ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ τὸν κ. Βενιζέλον, κατὰ τὸν πρῶτον Βαλκανικὸν πόλεμον, τῇ 20 π. Μαρτίου καὶ δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψει τὰς μυστικὰς συνθήκας τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΓΑΜΩΝ

Ἀξιότιμε Κύριε,

Παρακαλεῖσθε ὅπως εὐαρεστούμενοι τιμήσητε διὰ τῆς εὐγενοῦς παρουσίας ὑμῶν μετὰ τῆς ἀξ. οἰκογενείας σας τοὺς γάμους ἡμῶν εὐλογηθησομένους ἐν τῷ οἴκῳ τῆς μελλονύμφου τῇ προσεχεῖ Κυριακῇ (5 Μαΐου) καὶ ὥρᾳ 11 π. μ.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 30 Ἀπριλ. 1919.

Οἱ Μελλόνυμφοι

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

ΚΟΡΙΝΝΑ Ι. ΛΥΜΠΟΥΡΗ.

[ΣΗΜ.—Ἡ παροῦσα θεωρηθήτω καὶ ὡς ἰδιαιτέρα πρόσκλησις. Οἱ μελλόνυμφοι μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου θὰ ἀναχωρήσωσι διὰ Κυρήνειαν. Ἐπισκέψεις θὰ δεχθῶσι τὴν Κυριακὴν καὶ Δευτέραν, 12 καὶ 13 Μαΐου 1919].

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

Γνωστοποιεῖται εἰς τὸ Παγκύπριον, ὅτι κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Κατακλυσμοῦ 25ην, 26ην καὶ 27ην Μαΐου ἐ.π. ἤτοι Σάββατον, Κυριακὴν καὶ Δευτέραν, ἡ πόλις τῆς Λάρνακος, ἐκτὸς τῆς προκηρυχθείσης Παγκυπρίου Ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν θὰ ἀνοίξῃ ἡ Α. Ε. ὁ Ἁρμοστεύων Ἔντιμος Κος *Malcolm Stevenson*, θὰ τελέσῃ, ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος Ἀγῶνας χορευτικούς, ᾄσματος, ποιητικοὺς καὶ ναυτικούς πρὸς τούτοις, θὰ ποικίλλῃ τὴν πανήγυριν δι' ἐνεικῶν ἑορτῶν, δεξιώσεων, φωταψιῶν καὶ διαφόρων ἄλλων ψυχαγωγιῶν. Ἐλπίζει δέ, ὅτι τὸ Παγκύπριον θὰ τιμήσῃ τὰς ἑορτάς, προσερχόμενον ἀθρόον κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς πανηγύρεως.

Αἱ ἑορταὶ θ' ἀρχίσωσι τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου 25ην Μαΐου καὶ θὰ τελειώσωσι τὴν νύκτα τῆς 27ης Μαΐου ἐ. π.

Λεπτομερὲς πρόγραμμα θὰ δημοσιευθῇ ἐγκαίρως.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Καθῆκον ἐπιβαλλόμενον θεωρῶ ἵνα καὶ δημοσίᾳ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν ἔγκριτον ἰατρὸν κ. **Χαρίλ. Ι. Συμεωνίδην** ὅστις μετ' ἐπιστημονικῆς δεινότητος καὶ φιλανθρώπου ἐπαγρυπνήσεως ἔσωσέ με ἀπὸ ὀξυτάτης βρογχοπνευμονίας.

Λευκωσία.

Κ. Στυλιανοῦ.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΠΝΟΥ "ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ,,

Παρακαλοῦνται οἱ ἐγγραφέντες μέτοχοι τῆς ἄνω Ἑταιρείας νὰ πληρώσωσι τὰς μετοχάς των τὸ ταχύτερον εἰς τοὺς ἐκ τῶν Συμβούλων κ.κ. Εὐάγγελον Εὐαγγελίδην, Σοφ. Νησιώτην, Χρ. Μιτσίδην καὶ Θεόδωρον Φωτιάδην. Δύο ἐκ τῶν ἄνω Συμβούλων δέον νὰ ὑπογράφωσι τὰς ἀποδείξεις πληρωμῶν αἱ ὁποῖαι θὰ δίδωνται προσωρινῶς εἰς τοὺς πληρώνοντας μέχρι τῆς ἐκτυπώσεως τῶν Πιστοποιητικῶν μετοχῶν ὁπότε οἱ μέτοχοι θὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ τὰ ἐπίσημα πιστοποιητικά.

Ἐπίσης φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν καπνοκατόχων ὅτι ἡ Ἑταιρεία ὁριστικῶς θὰ ἀρχίσῃ τὴν παραλαβὴν Καπνῶν τῇ 6)19 Μαΐου 1919.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ὑπάλληλοι (καλφάδες) διὰ τὸ ὑποδηματοποιεῖον τοῦ κ. Λιγρὰν Οὐζουνιάν. Μισθοὶ ἱκανοποιητικοί.

Ἀποταθήτωσαν οἱ βουλόμενοι διὰ πλειοτέρας πληροφορίας πρὸς τὸν ἴδιον.

ΑΡΝΗΣΙΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

'Η 'Αρχιγραμματεία δι' ἐγγράφου αὐτῆς ὑπὸ ἡμερ. 9 'Απριλίου ἀπήντησε πρὸς τὴν Σχολ. 'Επιτροπείαν ὅτι ἡ Δανειστικὴ 'Επιτροπεία ἀδυνατεῖ νὰ χορηγήσῃ δάνειον £6,000 πρὸς ἀνέγερσιν τῶν νέων κτιρίων τῆς Μέσης παρ' ἡμῖν παιδείας.

'Η τελικὴ αὕτη ἄρνησις ἐν ἀπουσίᾳ τῶν 'Ελλην. μελῶν τῆς Δανειστικῆς 'Επιτροπείας μετὰ μακρὰν ἀλληλογραφίαν καὶ τὴν παροχὴν τῶν ζητηθεισῶν ἐγγυήσεων ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸν τῶν διαθέσεων τῆς παρούσης Κυβερνήσεως πρὸς τὴν παιδείαν τοῦ τόπου.

'Η 'Επιτροπεία διεσκέψατο καὶ ἀπεφάσισε πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ, πέποιθε δὲ ἐπὶ τὴν ἀναμφισβήτητον φιλομουσίαν τοῦ Παγκυπρ. Κοινοῦ.

ΧΟΡΗΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΥ

'Εν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ἡ Δανειστικὴ 'Επιτροπεία παρεχώρησε δάνειον £2000 εἰς τὸ Δημαρχεῖον Πάφου πρὸς ἐξαγορὰν ποσίμου ὕδατος διὰ τὴν πόλιν.

ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Διοργανωτικὴ 'Επιτροπεία ἐγκρίτων Κυριῶν παρ' ἡμῖν διοργάνωσαν ἑορτὴν τῶν ἀνθέων διὰ τὴν 5 μ. μ. τῆς σήμερον ἐν τῷ Γυμναστηρίῳ «Τὰ Παγκύπρια», τῇ συμμετοχῇ τῆς 'Ελλ. Μανδολινάτας «Τέρπανδρος» καὶ τῆς Φιλαρμονικῆς Λευκωσίας.

Πρόγραμμα εὐρέως διαδεδομένον ἀνὰ τὴν πόλιν διαλαμβάνει τὰ τελεσθησόμενα κατ' αὐτήν.

ΕΚΚΥΒΕΥΣΙΣ ΛΑΧΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΒΑΡΩΣΙΩΝ

Τῇ π. Τρίτῃ 23 'Απριλίου ἀντὶ 7ης τοῦ ἰδίου, ἐγένετο ἡ ἐκκύβευσις τοῦ λαχείου τοῦ ἄνωθι συλλόγου, ἔλαχον δὲ οἱ ἑπόμενοι ἀριθμοί.

2648 κερδίζει 10 λίρας
734 » 5 »
600 » 3 »
1509 » 2 »

Οἱ ἀριθ. 2131, 138, 2548, 1216, 1285 καὶ 2493 ἀνὰ 1 λίραν.

Οἱ ἀριθ. 324, 882, 899, 190, 1208, 379, 1206, 527, 2503 καὶ 2301 ἀνὰ 10 σελλίνια.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ. Τῇ π. Κυριακῇ ὑπὸ τὰς εὐχὰς εὐρέος κύκλου συγγενῶν καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου φίλων ηὐλογήθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ καὶ Μητροπολίτου Πάφου, συμπαρισταμένου τοῦ Πανοσιωτ. Καθηγουμένου Κύκκου, οἱ αἴσιοι γάμοι δύο ἐπιλέκτων βλαστῶν τῆς ἡμετέρας πόλεως, τοῦ κ. **Στυλ. Γ. Παπαδοπούλου,** χειρούργου-ἰατροῦ ἐν Λονδίνῳ ἐγκατεστημένου καὶ τῆς ἄριστα μεμορφωμένης δεσποινίδος **'Ελένης Α. Φοινιέως,** θυγατρὸς τοῦ ἐγκρίτου παρ' ἡμῖν ἰατροῦ.

Οἱ νεόνυμφοι ἀναχωροῦσιν αὔριον διὰ Συμβατικοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Λονδῖνον συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἐγκαρδίων εὐχῶν πάντων τῶν συγγενῶν καὶ φίλων.

◆◆◆

ΕΝ ΠΕΡΑ φιλότιμοι καὶ φιλομαθεῖς νέοι, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ ἄσκησιν τοῦ ρέκτου καὶ ἐνθουσιώδους διδασκάλου κ. Πρ Κυριακίδου παρέστησαν κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς 13—14 λήξαντος ἐνώπιον πυκνοτάτου πλήθους θεατῶν ἐγχωρίων καὶ τῶν περιχώρων τὸ πατριωτικὸν δρᾶμα 'Αθανάσιος Διᾶκος μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας, παρατηρεῖται δὲ εὐχαρίστως ἀναβιοῦσα παρὰ τῇ κοινότητι ταύτῃ ἡ τόσον ζωηρὰ ἄλλοτε πνευματικὴ καὶ προοδευτικὴ κίνησις ὑπὸ τὸν ἄριστον διδάσκαλον κ. Κυρ. Ταμασοκλέα.

◆◆◆

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕΝ εἰς 'Αθήνας πρὸς περαιτέρω σπουδὰς ἐπιστημονικὰς ἐν τῇ Νομικῇ ὁ γνωστὸς ἤδη ἀνὰ τὸ Παγκύπριον ἀρχηγὸς τῆς ἐξαιρέτου Προσκοπικῆς ὁμάδος Πάφου κ. Λεῖζος Φιλίππου, οὗτινος ἡ πατριωτικὴ δρᾶσις ἔν τε τῇ πόλει καὶ τῇ ἐπαρχίᾳ [illegible] ἐγένετο πολυμερὴς καὶ ζωηρά. [illegible] καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ πρόσκοποι καὶ οἱ πολῖται ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει του διεδήλωσαν ζωηρὰν τὴν βαθεῖαν συμπάθειαν καὶ τὴν ὑψηλὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν πρὸς αὐτόν. Ὃν συνοδεύουσι αἱ εὐχαὶ πάντων ὅσοι ἐγνώρισαν τὸν ἐνθουσιώδη διδάσκαλον καὶ πολίτην.

◆◆◆

ΔΙΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΣ τῆς Α. Ε. τοῦ 'Αρμόζοντος ὑπὸ ἡμερ. 23)5 Μαΐου ἀκυροῦται ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως σφαγῆς τράγων προκήρυξις τῆς 5)18 'Απριλίου 1918.

'Εν τῷ αὐτῷ φύλλῳ τῆς 'Εφημ. τῆς 'Εφημ. τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ ἡμερ. 25)7 Μαΐου δημοσιεύεται γνωστοποίησις καθ' ἃς τροποποιοῦνται ἀπαγορεύσεις τινὲς εἰσαγωγῆς διαφόρων εἰδῶν καὶ ὅλων εἰς τὸ 'Ηνωμ. Βασίλειον.

Καθ' ἃ ἔγραφαν ἡμῖν ἐν καιρῷ ἀπεβίωσεν ἐν Τρικώμῳ τῇ π. Τετάρτῃ ὁ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ὑπὸ ὀξυτάτης νόσου, καθ' ἧς δὲν ἴσχυσαν ἡ σύντονος ἐπιστημονικὴ βοήθεια διακεκριμένων ἰατρῶν αἱ στοργικώταται περιθάλψεις τῶν οἰκείων καὶ αἱ δεήσεις τῶν εὐηργετημένων.

'Ο μεταστὰς πρὸς Κύριον περιεβάλλετο ὑπὸ μεγάλου σεβασμοῦ παρὰ πάσης τῆς κοινότητος Τρικώμου διὰ τὴν ἀγαθότητα καὶ εὐγένειαν τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ καὶ τὰς μακρὰς καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν κοινότητα ὅλην.

'Η ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς αὐτὸν ἀπενέμετο ὑφ' ὅλης τῆς ἐπαρχίας 'Αμμοχώστου διά τε τὰς προσωπικὰς ἀρετὰς αὐτοῦ καὶ τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν τοῦ μεγάλου 'Εμπορικοῦ Οἴκου τῶν 'Αδελφῶν Κωνσταντινιδῶν ὧν ἐτύγχανεν ὁ πρεσβύτερος.

'Ανέθρεψεν ἅπαντα τὰ τέκνα αὐτοῦ ἑλληνοπρεπῶς καὶ χριστιανικῶς καὶ παρέσχεν εἰς αὐτὰ πάντα τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ ἐφόδια πρὸς πλήρη εὐδοκίμησιν ὅπου ἕκαστον αὐτῶν ἐκλήθη.

Διαιωνίζων καὶ μετὰ θάνατον τὴν πρὸς τὴν κοινότητα Τρικώμου ἀγάπην του, κατέλιπε δωρεὰν £500 ὑπὲρ τῶν σχολείων αὐτῆς, καὶ ταύτην συμπληρῶν ὁ νεώτερος ἀδελφός του κ. Κλ. Κωνσταντινίδης εἰς ἀΐδιον μνήμην τοῦ πολυκλαύστου ἀδελφοῦ του ἐδωρήσατο πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἑτέρας £500 συμποσουμένας οὕτω εἰς £1000.

'Ο μακαρίτης ἐδωρήσατο ὡσαύτως εἰς σκοποὺς φιλανθρώπους καὶ εὐσεβεῖς £80 κατανεμομένας ὡς ἑξῆς:

£ 20 διὰ τὰς δύο 'Εκκλησίας Τρικώμου,
» 25 διὰ τοὺς πτωχοὺς Τρικώμου,
» 20. διὰ τὸν φιλόπτωχον Σύλλογον Βαρωσίων,
» 15 διὰ τοὺς ἀπόρους μαθητὰς ἀμφοτέρων τῶν φύλων,

'Ανὰ £5 εἰς τὰ Πτωχοκομεῖα Λευκωσίας, Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ ὁ ἀδελφός του κ. Κλ. Κωνσταντινίδης.

Καταλείπει ὁ ἀοίδιμος ἀνὴρ ἐν χηρείᾳ ἀπαρηγόρητον σύζυγον καὶ ἐν ὀρφανίᾳ δύο θυγατέρας ὧν ἡ ἑτέρα σύζυγος τοῦ κ. Γ. Ε 'Εμφιετζῆ βουλευτοῦ Λάρνακος—'Αμμοχώστου καὶ Δημάρχου 'Αμμοχώστου - Βαρωσίων, καὶ υἱὸν τελειόφοιτον τοῦ Π. Γυμνασίου καὶ σπουδαστὴν ἐπὶ ἑξαετίαν ἤδη τῶν ἐμπορ. μαθημάτων ἐν 'Ελβετίᾳ.

Τὴν σεπτὴν σορὸν τοῦ οὕτω χρηστοῦ καὶ ἐντίμου ἀνδρὸς περιέβαλε μετὰ πένθους εἰλικρινοῦς καὶ βαθέος ἥ τε κοινότης Τρικώμου μετὰ τῶν ἐκπαιδευτηρίων αὐτῆς πανδημεί, καὶ ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν πέριξ καὶ ἀπωτέρων ἔτι κοινοτήτων καὶ κατέστεφαν αὐτὸν διὰ 33 ὅλων στεφάνων, ἐξύμνησε δὲ τὰς πολλαπλᾶς ἀρετὰς αὐτοῦ καὶ τὸν ἐνάρετον καὶ κοινωφελῆ βίον του ὁ ἄριστος διευθυντὴς τῆς Δημοτ. Σχολῆς κ. Ι. Χ. 'Ιακωβίδης.

Συμμεριζόμενοι τὴν εὐρεῖαν καὶ βαθεῖαν ταύτην συμπάθειαν ἐπικαλούμεθα τὴν ἐξ ὕψους παρηγορίαν ὑπὲρ τῆς σεβ. χήρας αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων του καὶ τῶν φιλοστόργων ἀδελφῶν του, τῷ μεταστάντι δὲ εὐχόμεθα τὴν αἰωνίαν μακαριότητα.

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ
ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

'Επὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεγάλου 'Αγγλου φυσιοδίφου *Sir William Crokes* ὁ κ. **Ν. Καταλάνος** θὰ διαλεχθῇ τῇ προσεχεῖ Κυριακῇ 5)18 Μαΐου καὶ ὥρᾳ 4 Μ.Μ. ἐν τῷ 'Αναγνωστηρίῳ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ
ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΩΝ ΑΥΤΟΥ

παρουσιάζων καὶ τινα ὄργανα ἐπινοηθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ σχετικὰ πειράματα.

'Η εἴσοδος ἐλευθέρα

'Εν Λευκωσίᾳ τῇ 30 'Απρ. 1919.

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ).

Η ΣΥΝΘΗΚΗ
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Vae victis!

Τὸ Πρακτορεῖον Ρέουτερ ἤρξατο διαδίδον ἀνὰ τὴν ὑφήλιον διὰ τοῦ τηλεγράφου συνοπτικὴν περίληψιν τοῦ κειμένου τῆς Συνθήκης προκαταρκτικῆς εἰρήνης μεταξὺ τῆς Συνεννοήσεως καὶ τῶν Συμμάχων αὐτῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Γερμανίας ἀφ' ἑτέρου.

Προτάσσονται ἡ συνθήκη τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Εθνῶν καὶ ἔπειτα κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα οἱ ὅροι τῆς προκαταρκτικῆς εἰρήνης ὡς ἑξῆς:

15) Τὸ σχέδιον τῆς Συνθήκης τῆς εἰρήνης ὅπερ τώρα ἐνεχειρίσθη πρὸς τοὺς Γερμανοὺς σκοπεύει ἐν πρώτοις νὰ ἐκθέσῃ τοὺς ὅρους ἐφ' ὧν καὶ μόνον οἱ Σύμμαχοι καὶ αἱ συνησπισμέναι Δυνάμεις θὰ κάμωσιν εἰρήνην μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ δεύτερον νὰ ἐγκαθιδρύσῃ ἐκείνας τὰς διεθνεῖς διευθετήσεις, ἃς οἱ Σύμμαχοι ἐπενόησαν πρὸς πρόληψιν πολέμων ἐν τῷ μέλλοντι καὶ βελτίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον σκοπὸν αὕτη περιλαμβάνει συμβόλαιον τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Εθνῶν καὶ διεθνῆ σύμβασιν περὶ τῶν ἐργατῶν. Τὸ σχέδιον, ὅμως τῆς Συνθήκης τῆς Εἰρήνης δὲν πραγματεύεται εἰμὴ ἐν παρόδῳ, περὶ τῶν προβλημάτων ἅτινα ἐγείρονται λόγῳ τῆς διαλύσεως τῆς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας, οὐδὲ περὶ τῶν χωρῶν δύο ἐχθρικῶν δυνάμεων, τῆς Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας, πλὴν καθ' ὅσον αὕτη δεσμεύει τὴν Γερμανίαν νὰ παραδεχθῇ οἱανδήποτε μεταγενεστέραν διευθέτησιν ἥτις δύναται νὰ ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῶν Συμμάχων ἐν τῇ περιπτώσει τῶν δύο τούτων ἐμπολέμων.

16). 'Η Συνθήκη διαιρεῖται εἰς 15 κεφάλαια. Τὸ πρῶτον περιέχει τὴν συνθήκην τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Εθνῶν εἰς ὃν ἀνατίθενται καθήκοντα εἰς διάφορα μέρη δυνάμει τῆς συνθήκης. Τὸ δεύτερον περιγράφει γεωγραφικὰ μεθόρια τῆς Γερμανίας ἐρχόμενα ἀπὸ τοῦ Βορειανατολικοῦ σημείου τοῦ παρόντος Βελγικοῦ μεθορίου.

17). Τὸ τρίτον Κεφάλαιον ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ 12 ἄρθρων δεσμεύει τὴν Γερμανίαν νὰ δεχθῇ πολιτικὰς μεταβολὰς ἐν Εὐρώπῃ αἵτινες προέκυψαν ἐκ τῆς συνθήκης. Αὕτη ἵδρυσε δύο νέα Κράτη, τὸ τῶν Τσεχοσλοβάκων καὶ τὸ τῆς Πολωνίας καὶ προνοεῖ περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτῶν. 'Αναθεωρεῖ τὴν βάσιν τῆς Βελγικῆς Κυριαρχίας καὶ τροποποιεῖ τὰ σύνορα τοῦ Βελγίου. 'Ιδρύει νέον σύστημα Κυβερνήσεως ἐν Λουξεμβούργῳ καὶ τῇ κοιλάδι τοῦ Σάαρ καὶ ἀποδίδει τὴν 'Αλσατίαν καὶ Λωραίνην εἰς τὴν Γαλλίαν. Προνοεῖ περὶ πιθανῶν προσθηκῶν ἐδάφους εἰς τὴν Δανίαν καὶ δεσμεύει τὴν Γερμανίαν νὰ ἀναγνωρίσῃ ἀνεξαρτησίαν τῆς Γερμανικῆς Αὐστρίας καὶ νὰ δεχθῇ τοὺς ὅρους οἵτινες θὰ συνταχθῶσιν ὡς πρὸς τὰ Κράτη ἐκεῖνα ἢ τὰς Κυβερνήσεις ἐκείνας αἵτινες ἐδημιούργησαν ἑαυτὰς ἀπὸ τῆς Ρωσικῆς ἐπαναστάσεως.

18) Τὸ τέταρτον Κεφάλαιον πραγματεύεται περὶ τῶν πολιτικῶν ἀνασχηματισμῶν χωρῶν ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης, οἵτινες ἐπηρεάσθησαν ὑπὸ τοῦ πολέμου. Περιέχει γενικὴν παραίτησιν ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κτήσεων καὶ δικαιωμάτων της. Διὰ ταύτης παραχωρεῖ τὰς ἀποικίας της εἰς τοὺς Συμμάχους μετὰ τῶν δικαιωμάτων της ἐν 'Αφρικῇ δυνάμει τῶν διαφόρων διεθνῶν συνθηκῶν, ἰδίᾳ τῆς ἐν Βερολίνῳ πράξεως τοῦ 1885 καὶ τῆς ἐν Βρυξέλλαις Πράξεως τοῦ 1895 αἵτινες ἐκανόνισαν τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἐπιχείρησιν ἐν τῇ Τροπικῇ 'Αφρικῇ. Τὸ Κεφάλαιον τοῦτο χορηγεῖ διεθνῆ ἀναγνώρισιν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου Βρεττανικὸν Προτεκτορᾶτον καὶ ἀκυροῖ τὴν πρᾶξιν τῆς 'Αλγεσίρας ἥτις ὑπῆρξεν ἓν βῆμα τῆς Γερμανικῆς πολιτικῆς πρὸς ἐπίθεσιν ἥτις ἤγαγεν εἰς τὸν πόλεμον.

19) Τὸ πέμπτον κεφάλαιον ἐκθέτει τοὺς στρατιωτικούς, ναυτικοὺς καὶ ἀεροπορικοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης, περιορίζει τὸ μέγεθος τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ καὶ στόλου καὶ καταργεῖ τὴν καταναγκαστικὴν θητείαν ἐν Γερμανίᾳ ὡς τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὸν γενικὸν ἀφοπλισμόν. Τὸ ἕκτον κεφάλαιον ἐπιβάλλει εἰς ὅλους τοὺς τὴν συνθήκην ὑπογράψαντας ὑποχρεώσεις πρὸς διατήρησιν ὅλων τῶν τάφων τῶν πεσόντων, καὶ διακανονίζει τὴν ἐπιστροφὴν τῶν αἰχμαλώτων τοῦ πολέμου. Τὸ ἕβδομον κεφάλαιον πραγματεύεται περὶ εὐθυνῶν καὶ τιμωρίας, καὶ προνοεῖ περὶ δίκης τοῦ τέως Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου.

Τὸ 8ον ἐκθέτει περὶ ἐπανορθώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως [illegible] ὑπὸ τῆς Γερμανίας καὶ περιέχει εἰδικὰς προνοίας ἐν σχέσει πρὸς ἔγγραφα καὶ πολεμικὰ τρόπαια κατασχεθέντα ὑπὸ Γερμανῶν εἰς προηγουμένους πολέμους.

Τὸ ἔνατον κεφάλαιον περιλαμβάνει οἰκονομικὰ ἄρθρα κυρίως σκοποῦντα νὰ θέσωσιν ἐν λειτουργίᾳ προνοίας τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου.

Τὸ δέκατον κεφάλαιον ὅπερ εἶνε λίαν μακροσκελὲς καὶ περίπλοκον περιέχει τὰς οἰκονομικὰς προνοίας καὶ ἀποκαθιστᾷ τὰς διαφόρους μὴ πολιτικὰς διεθνεῖς συνθήκας καὶ συμβάσεις αἵτινες εἰς τοιαῦτα ζητήματα, οἷον οἱ περὶ τῶν ταχυδρομείων, τῶν τηλεγράφων καὶ τῶν ὑγειονομείων κανονισμοὶ ἐδέσμευον ἁπάσας τὰς πεπολιτισμένας Δυνάμεις πρὸ τοῦ πολέμου. 'Υπάρχει συνημμένη τῷ Κεφαλαίῳ τούτῳ, εἰδικὴ πρόνοια διακανονίζουσα τὸ ἐμπόριον τοῦ ὀπίου, καὶ παρόμοια σχέδια.

20) Τὸ ἑνδέκατον κεφάλαιον πραγματεύεται περὶ ἀεροπορίας. Τὸ δωδέκατον κεφάλαιον περιέχει ἄρθρα πραγματευόμενα περὶ διεθνοῦς ἐλέγχου λιμένων, διωρύχων, ποταμῶν καὶ σιδηροδρόμων, μετὰ εἰδικῶν προνοιῶν περὶ τῆς Διώρυχος τοῦ Κιέλου. Τὸ δέκατον τρίτον περιλαμβάνει τὴν σύμβασιν τῶν ἐργατῶν.

Τὸ 14ον περιλαμβάνει ἐγγυήσεις περὶ ἐκτελέσεως τῆς Συνθήκης. Τὸ 15ον ἀποτελεῖται ἐκ σειρᾶς διαφόρων ἄρθρων συμπεριλαμβανομένης καὶ ἀναγνωρίσεως ἄλλων μεταγενεστέρων συνθηκῶν εἰρήνης καὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Δικαστηρίων πολεμικῆς λείας. Τὰ τελευταῖα ἄρθρα πραγματεύονται περὶ κυρώσεως καὶ τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἡ συνθήκη θὰ τεθῇ εἰς ἰσχύν, ἧς τό τε Γαλλικὸν καὶ 'Αγγλικὸν Κείμενον ἀναγνωρίζονται ὡς τὰ αὐθεντικά.

15ον. 'Η εἰσαγωγὴ ἥτις ἀφηγεῖται ἐν συντόμῳ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου, καὶ τὴν αἴτησιν τῶν Γερμανῶν περὶ ἀνακωχῆς, ἀπαριθμεῖ τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη τὰ ἀντιπροσωπευόμενα ὑπὸ τῶν πέντε Μεγάλων Δυνάμεων ἤτοι τῶν 'Ηνωμ. Πολιτειῶν τῆς 'Αμερικῆς τῆς Βρετταν. Αὐτοκρατορίας, τῆς Γαλλίας, τῆς 'Ιταλίας καὶ τῆς 'Ιαπωνίας ὁμοῦ μετὰ τοῦ Βελγίου, Βολιβίας, Βραζιλίας, Κίνας, Κούβας 'Ισημερινοῦ, 'Ελλάδος, Γουατεμάλας, Χαΐτῆ, Χετζάζ, Χονδούρας, Λιβερίας, Νικαράγουας, Παναμᾶ, Περοῦ, Πολωνίας, Πορτογαλλίας, Ρωμουνίας, Σερβίας, Σιάμ, Τσεχοσλοβακίας καὶ Οὐρογουάης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Γερμανίας ἀφ' ἑτέρου. 'Απαριθμοῦνται οἱ πληρεξούσιοι οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὰς Δυνάμεις ταύτας, οἵτινες ἀνακοινώσαντες τὰ πληρεξούσιά των, εὑρεθέντα ἐν καλῇ καὶ δεούσῃ τάξει, συνεφώνησαν ὡς ἕπεται: «'Απὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ παροῦσα Συνθήκη τεθήσεται ἐν ἰσχύϊ, ἡ κατάστασις τοῦ πολέμου θὰ παύσῃ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν προνοιῶν τῆς Συνθήκης ταύτης θὰ ἀναληφθῶσιν αἱ ἐπίσημοι σχέσεις μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ ἑκάστου τῶν Γερμανικῶν κρατῶν, ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ συνεταίρων Δυνάμεων.»

21) Κεφάλαιον Δεύτερον. Τὰ ὅρια τῆς Γερμανίας. Τὰ ὅρια τῆς Γερμανίας περιγράφονται εἰς δύο ἄρθρα, τοῦ μὲν πραγματευομένου περὶ τῆς κυρίως Γερμανίας, τοῦ δὲ περὶ τῆς 'Ανατολικῆς Πρωσσίας. Αἱ μεθόριοι γραμμαὶ μεταξὺ τοῦ νέου κράτους τῆς Πολωνίας καὶ Γερμανίας, καὶ τῆς 'Ανατολικῆς Πρωσσίας, ὡς πρὸς ἑκάστην, καὶ ἡ νέα μεθόριος γραμμὴ μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς Πρωσσίας καὶ Λιθουανίας, περιγράφονται λεπτομερῶς καθ' ὅσον αὗται δὲν ἀφίενται νὰ διευθετηθῶσιν ἐπὶ τόπου ὑπὸ ἐπιτροπειῶν τῶν συνόρων. 'Η μεθόριος μετὰ τοῦ Βελγίου ἀκολουθεῖ τὴν γραμμὴν ἥτις περιεγράφη ἐν τῷ τελευταίῳ Κεφαλαίῳ ὅπερ πραγματεύεται περὶ τοῦ Βελγίου. 'Η μεθόριος μετὰ τοῦ Λουξεμβούργου καὶ τῆς 'Ελβετίας ἀκολουθεῖ τὴν τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1914. 'Η μετὰ τῆς Γαλλίας μεθόριος εἶνε ἡ τῆς 18ης 'Ιουλίου 1870 μετὰ ἐπιφυλάξεως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν χώραν τοῦ Σάαρ.

'Η μετὰ τῆς Αὐστρίας μεθόριος εἶνε ἡ ἰδία μὲ τὴν τῆς 3 Αὐγούστου 1914 μέχρι τοῦ σημείου ὅπου ἡ μεθόριος τοῦ νέου Κράτους τῆς Τσεχοσλοβακίας ἄρχεται. 'Η μεθόριος τῆς Τσεχοσλοβακίας ἀκολουθεῖ τὴν παλαιὰν μεθόριον μεταξὺ Γερμανίας καὶ Αὐστρίας μέχρι τοῦ σημείου ἔνθα τὸ νέον Κράτος τῆς Πολωνίας ἄρχεται.

Τὸ μεταξὺ Γερμανίας καὶ Δανίας σύνορον καὶ ἓν μέρος τοῦ συνόρου μεταξὺ τῆς 'Ανατολικῆς Πρωσσίας καὶ Πολωνίας ἀφίενται νὰ ἀποφασισθῶσι δι' ἀποτελεσμάτων δημοψηφίσματος.

22). Κεφάλαιον Τρίτον. Πολιτικὰ ἄρθρα Εὐρώπης. **Τὸ Βέλγιον.** 'Η Γερμανία δέον νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῶν συνθηκῶν τοῦ 1839 δυνάμει τῶν ὁποίων τὸ Βέλγιον ἱδρύθη ὡς οὐδέτερον κράτος καὶ τὰ σύνορά του κλπ. ὡρίσθησαν, καὶ νὰ συμφωνήσῃ προκαταβολικῶς εἰς πᾶσαν σύμβασιν δι' ἧς οἱ Σύμμαχοι δύνανται νὰ ἀποφασίσωσιν νὰ ἀντικαταστήσωσιν αὐτάς. 'Η Γερμανία δέον νὰ ἀναγνωρίσῃ πλήρη κυριαρχίαν τοῦ Βελγίου ἐπὶ τῆς ἀμφισβητουμένης χώρας τοῦ Μορένετ καὶ ἐπὶ μέρους τοῦ Πρωσσικοῦ Μορένετ καὶ δέον νὰ παραιτηθῇ ὑπὲρ τοῦ Βελγίου ὅλων τῶν ἐπὶ τοῦ Οὔμεν καὶ τῆς Μάλμεδυ δικαιωμάτων της, ὧν οἱ κάτοικοι θὰ δικαιῶνται ἐντὸς 6 μηνῶν νὰ διαμαρτυρηθῶσι κατὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης, εἴτε ἐν τῷ συνόλῳ εἴτε ἐν μέρει, τῆς τελικῆς ἀποφάσεως ἐπιφυλασσομένης εἰς τὸν Σύνδεσμον τῶν ἐθνῶν. Μία ἐπιτροπὴ θὰ διευθετήσῃ τὰς λεπτομερείας τῆς μεθορίου, καὶ διάφοροι κανονισμοὶ διὰ ἀτομικὰς μεταβολὰς ἐθνικότητος ὁρίζονται. Χῶραι κτηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Βελγίου θὰ εἶνε ἀπηλλαγμέναι ὅλων τῶν ὑποχρεώσεων.

23. **Τὸ Λουξεμβοῦργον.** 'Η Γερμανία ἀποκηρύττει τὰς διαφόρους συνθήκας καὶ συμβάσεις μετὰ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι τοῦτο ἔπαυσε νὰ εἶνε μέρος τῆς Γερμανικῆς κυριαρχίας ἀπὸ τῆς 1ης 'Ιανουαρίου λήξαντος. Παραιτεῖται ὅλων τῶν περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν σιδηροδρόμων δικαιωμάτων, συμφωνεῖ πρὸς τὴν κατάργησιν τῆς οὐδετερότητός του καὶ δέχεται προκαταβολικῶς οἱασδήποτε διεθνεῖς συμφωνίας ὡς πρὸς αὐτὸ γενομένας ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ συνεταίρων Δυνάμεων.

'Η ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ Ρήνου. 'Ως ἀκολούθως προνοεῖται ἐν τῷ στρατιωτικῷ Κεφαλαίῳ, ἡ Γερμανία δὲν πρέπει νὰ διατηρῇ ἢ κατασκευάζῃ οἱαδήποτε ὀχυρώματα ὀλιγώτερον τῶν 50 χιλιομέτρων ἀνατολικῶς τοῦ Ρήνου. 'Εν τῇ ἀνωτέρω περιφερείᾳ ἡ Γερμανία δὲν δύναται νὰ διατηρῇ ἐνόπλους δυνάμεις εἴτε διαρκεῖς εἴτε προσωρινάς, οὐδὲ νὰ ἐκτελῇ οἱαδήποτε στρατιωτικὰ γυμνάσια, οὔτε νὰ διατηρῇ οἱαδήποτε ἔργα πρὸς διευκόλυνσιν κινητοποιήσεως. 'Εὰν αἱ πρόνοιαι τοῦ ἄρθρου τούτου παραβιασθῶσι θὰ θεωρῆται ὅτι αὕτη διαπράττει ἐχθρικὰς πράξεις κατὰ τῶν ὑπογραψάντων τὴν Συνθήκην καὶ μελετᾷ νὰ διαταράξῃ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην. Δυνάμει τῆς Συνθήκης αὕτη δέον νὰ ἀνταποκρίνηται εἰς οἱανδήποτε αἴτησιν πρὸς ἐξήγησιν ἣν τὸ Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Εθνῶν τυχὸν ἀπευθύνει αὐτῇ.

Πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀνθρακωρυχείων ἐν τῇ Βορείῳ Γαλλίᾳ καὶ πρὸς πληρωμὴν ἀπέναντι τοῦ διὰ τὰς ἐπανορθώσεις πληρωτέου ποσοῦ, ἡ Γερμανία παραχωρεῖ εἰς τὴν Γαλλίαν πλήρη κυριότητα ἐπὶ τῶν ἀνθρακωρυχείων ἐν τῇ λεκάνῃ Σάαρ μετὰ πάντων τῶν παραρτημάτων των· ἡ ἀξία τούτων θὰ ὑπολογισθῇ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν ἐπανορθώσεων ἐπιτροπῆς καὶ θὰ λογισθῇ εἰς πίστιν τῆς Γερμανίας ἀπέναντι τῆς ὀφειλῆς της· τὰ Γαλλικὰ δικαιώματα θὰ διέπῃ ὁ κατὰ τὴν ἀνακωχὴν ἐν ἰσχύϊ Γερμανικὸς νόμος πλὴν τῆς πολεμικῆς νομοθεσίας καθ' ἣν ἡ Γαλλία ἀντικαθιστᾷ τοὺς παρόντας ἰδιοκτήτας τοὺς ὁποίους ἡ Γερμανία ἀναλαμβάνει νὰ ἀποζημιώσῃ· ἡ Γαλλία θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ παρέχῃ τὴν παροῦσαν ἀναλογίαν τοῦ ἄνθρακος διὰ τὰς τοπικὰς ἀνάγκας καὶ θὰ συνεισφέρῃ ἐν δικαίᾳ ἀναλογίᾳ εἰς τὴν τοπικὴν φορολογίαν. 'Η λεκάνη ἐκτείνεται ἀπὸ τῶν συνόρων τῆς Λωρραίνης τῆς ἐπαναπροσαρτηθείσης εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ βορρᾶ μέχρι τοῦ 'Αγίου Οὐέντερ, περιλαμβανομένης πρὸς δυσμὰς τῆς κοιλάδος τοῦ Σάαρ μέχρι τοῦ Σααρχόσμπαχ καὶ ἀνατολικῶς μέχρι τῆς πόλεως 'Αμβούργου.

24 'Ινα ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ ἡ εὐδαιμονία τοῦ λαοῦ καὶ ἐγγυηθῇ εἰς τὴν Γαλλίαν πλήρης ἐλευθερία περὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀνθρακωρυχείων, ἡ χώρα θέλει διοικεῖσθαι ὑπὸ 'Επιτροπείας ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν 'Εθνῶν καὶ ἀποτελουμένης ἐκ 5 μελῶν, ἑνὸς Γάλλου, ἑνὸς ἰθαγενοῦς κατοίκου τοῦ Σάαρ, καὶ 3 ἀντιπροσωπευόντων 3 διαφόρους χώρας, πλὴν τῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας. 'Ο Σύνδεσμος θὰ διορίζῃ ἓν μέλος τῆς 'Επιτροπείας ὡς Πρόεδρον ὅστις νὰ ἐνεργῇ ὡς ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τῆς 'Επιτροπείας. 'Η ἐπιτροπεία θὰ ἔχῃ ὅλας τὰς ἐξουσίας διακυβερνήσεως αἵτινες πρότερον ἀνῆκον εἰς τὴν Γερμανικὴν Αὐτοκρατορίαν, τὴν Πρωσσίαν καὶ Βαυαρίαν. Αὕτη θέλει διαχειρίζεσθαι τοὺς σιδηροδρόμους καὶ ἄλλας δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ ἔχει πλήρη ἐξουσίαν νὰ ἑρμηνεύῃ τὰ ἄρθρα τῆς Συνθήκης· τὰ ἐγχώρια δικαστήρια θὰ ἐξακολουθήσωσι, ἀλλ' ὑπὸ τὴν 'Επιτροπείαν. 'Η ὑφισταμένη Γερμανικὴ νομοθεσία θὰ παραμείνῃ ὡς βάσις τοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπεία δύναται νὰ κάμῃ τροποποιήσεις ἀφοῦ συμβουλευθῇ ἐγχώριον ἀντιπρόσωπον τῆς συνελεύσεως ἣν αὕτη θὰ διοργανώσῃ. Θέλει ἔχει φορολογικὴν ἐξουσίαν ἀλλὰ μόνον διὰ ἐπιτοπίους σκοπούς. Νέοι φόροι πρέπει νὰ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ τῆς συνελεύσεως. 'Εργατικὴ νομοθεσία θὰ μελετήσῃ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ἐγχωρίου ἐργατικοῦ κόσμου. Διοργάνωσις καὶ 'Εργατικὸν προγράμματος Συνδέσμου. Γάλλοι καὶ ἄλλοι ἐργάται δύνανται ἐλευθέρως νὰ χρησιμοποιηθῶσι, τῶν πρώτων ἐλευθέρων ὄντων νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὰς Γαλλικὰς ἑνώσεις.

24) Δὲν θὰ ὑπάρχῃ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἀλλὰ μόνον μία ἐγχώριος πολιτοφυλακὴ πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως ὁ λαὸς θὰ διατηρήσῃ τὰς ἐγχωρίους συνελεύσεις του, τὰς θρησκευτικάς του ἐλευθερίας, τὰ σχολεῖα καὶ τὴν γλῶσσάν του, ἀλλὰ θὰ ψηφίζῃ μόνον διὰ ἐγχωρίους συνελεύσεις. Θὰ τηρήσῃ τὴν παροῦσαν ἐθνικότητά του ἐκτὸς ὅπου ἀτομικῶς ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλλάξουν αὐτήν. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποχωρήσωσι θὰ ἔχωσι πᾶσαν εὐκολίαν σχετικῶς πρὸς τὴν περιουσίαν των. 'Η χώρα θὰ ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ Γαλλικοῦ Τελωνειακοῦ συστήματος ἄνευ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἐπὶ τῶν γαιανθράκων καὶ μεταλλουργικῶν προϊόντων τῶν εἰς Γερμανίαν ἀποστελλομένων, οὐδὲ ἐπὶ γερμανικῶν προϊόντων εἰσαγομένων εἰς τὸ λεκανοπέδιον, καὶ ἐπὶ πενταετίαν δὲν θὰ ἐπιβάλλωνται εἰσαγωγικὰ τέλη ἐπὶ προϊόντων τοῦ λεκανοπεδίου τῶν εἰς τὴν Γερμανίαν ἀποστελλομένων ἢ ἐπὶ γερμανικῶν προϊόντων εἰσαγομένων εἰς τὸ λεκανοπέδιον δι' ἐπιτόπιον κατανάλωσιν. Γαλλικὸν χρῆμα δύναται νὰ κυκλοφορήσῃ ἄνευ περιορισμοῦ.

Μετὰ 15ετίαν θὰ λάβῃ χώραν δημοψήφισμα κατὰ κοινότητας πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν πόθων τοῦ πληθυσμοῦ περὶ τῆς συνεχίσεως τοῦ ὑπὸ τὴν Κοινωνίαν τῶν 'Εθνῶν ὑφισταμένου καθεστῶτος, περὶ ἑνώσεως μετὰ τῆς Γαλλίας ἢ ἑνώσεως μετὰ τῆς Γερμανίας. Πάντες οἱ κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συνθήκης ἐκεῖσε διαμένοντες κάτοικοι ἡλικίας 20 ἐτῶν καὶ ἄνω θὰ δικαιῶνται νὰ ψηφίσωσιν. 'Αφοῦ τοιουτοτρόπως ἐξακριβωθῇ ἡ γνώμη ἡ Κοινωνία θέλει ἀποφασίσει τὴν τελικὴν κυριαρχίαν. 'Εν πάσῃ μοίρᾳ γῆς ἐπιστραφείσῃ πρὸς τὴν Γερμανίαν ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἀγοράσῃ τὰ Γαλλικὰ μεταλλεῖα, εἰς ἐκτιμηθεῖσαν ἀξίαν. 'Εὰν τὸ τίμημα δὲν πληρωθῇ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐκτιμήσεως, ἡ μοῖρα αὕτη περιέρχεται ἐντελῶς εἰς τὴν Γαλλίαν. 'Εὰν ἡ Γερμανία ἐξαγοράσῃ δι' ἑαυτὴν τὰ μεταλλεῖα ὁ Σύνδεσμος θὰ ἀποφασίσῃ πόσοι γαιάνθρακες θὰ προμηθεύωνται εἰς τὴν Γαλλίαν.

ΔΕΡΜΑΤΑ κατειργασμένα Βυρσοδεψείων Μαυρέλλη, Ζαλέκη καὶ Κοράκη, Δέρματα καθαρισμένα 'Αμερικανικῆς προελεύσεως, Μηχανέλαια, Κυλινδρέλαια, Λινέλαια, Βερνίκια, Βερνικοπογιάδες, Χρώματα νεροπογιᾶς καὶ λαδοπογιᾶς, καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ εἴδη τῆς ὑποδηματοποιΐας καὶ χρωστικῆς ὕλης, εὑρίσκονται εἰς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ 'Εμπορικὸν κατάστημα τῶν κ. Α. Λουκᾶ καὶ Υἱῶν παρὰ τὸ Παντοπωλεῖον.
Τιμαὶ ἀσυναγώνιστοι.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰδοποιῶ τὴν ἀξιότιμον πελατείαν μου ὅτι ἀγοράζω παντὸς εἴδους ποδήλατα μεταχειρισμένα καὶ χαλασμένα ἀκόμη καὶ ὁ ἔχων ἀνάγκην νὰ ξεκάμῃ τὸ ποδήλατόν του ν' ἀποταθῇ πρὸς τὸ κατάστημά μου.

Δ. Φύζουνιάν.

'Υπεύθυνος 'Ιδιοκτήτρια
ΜΑΡΙΤΣΑ Ε. ΠΕΤΡΙΔΟΥ